

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

NOVO POGLAVJE V PREVRATNIŠKI DEJAVNOSTI ČRNIH BOMBAŠEV

Vrsta fašističnih atentatov
na sedeže levičarskih strank

Prevratniške bombe proti sedežem pokrajinske federacije PSI v Leccu, sekciji KPI v Palmiju in v Città della Pieve ter proti izterjevalnici davkov v Milanu - Demokratična javnost obsoja poskus skalitve demokratičnega sožitja in umetnega ustvarjanja napetosti v državi

MILAN, 23. — Po ugrabitvi namestnika genovskega državnega pravdnika Sossija in po atentatu na železniško progo Bologna — Firenze, ki je za las ni povzročil pravega pokola, je prišlo danes ponoči do vrste bombnih atentatov, ki so jih fašisti tokrat podpisali s pravim imenom.

Najprej je bila vrsta na milanski izterjevalnici davkov, pri vstopu katere je eksploziral izredno močan peklenjski stroj, ki je razdeljal vse poslopje in katerega eksplozija je razbila šipe na oknih v krogu približno 100 m. Prav tako je bila poškodovana vrsta navojnic na oknih. Nedaleč od kraja eksplozije, v neki telefonski kabini je policija dohvatila letake, ki jih je podpisala fašistična organizacija «Ordine nero». Ta organizacija je 13. marca lani izvršila atentat na oglašni odelok milanskega dnevnika «Corriere della Sera».

Današnji atentat na srečo ni povzročil človeških žrtev, materialna škoda pa je ogromna. Policijski preiskovalci menijo, da je šlo za vsaj dvoilegalni naboj trotila. Vhod v izterjevalnico davkov je bil popolnoma razdeljen, bomba je v zidu pri vratih povzročila luknjo, ki je široka 80 cm, visoka pa 50 cm, vhodna vrata so našli več metrov stran, na kraju, kjer je eksplozirala bomba pa je v tleh nastala luknja globoka kakih 60 cm. Eksplozija je razdeljala tudi klet.

Približno ob istem času je eksplozirala bomba v veži poslopja,

ki je uničila še dve trgovini, ki sta zraven.

Vrsta fašističnih atentatov pa s tem še ni zaključena. V toku noči so fašisti postavili preprost peklenjski stroj tudi pred vhod ljudskega doma v mestu Città della Pieve v pokrajini Perugia. V Ljudskem domu je sedež komunistične partije in kulturnega kroga ARCL. Škode je za kakih 30 milijonov lir, zločinci so pred ljudskim domom pustili letake organizacije «Ordine nero», v katerih je bilo običajno fašistično bledenje. V znamenje protesta proti atentatu so vsi člani občinskega sveta Perugia, razen misovcev, odšli na kraj atentata, kjer je bila manifestacija, s katero so izrazili solidarnost z demokratičnimi ustanovami, ki jih je atentat prizadel.

Nekaj pred zoro so neznanec odvrtil iz avta dve molotovski proti sekciji KPI v kraju Palmi v Kalabriji. V istem poslopju je tudi sedež sindikalne organizacije CGIL. Požar, ki sta ga molotovski povzročili, so gasilci kaj kmalu pogasili.

V zvezi z atentatom na socialistično sekcijo v Leccu je vsedržavno vodstvo PSI, ki se je sestalo zgodaj jutraj odobrilo resolucijo, v kateri ostro obsoja atentat. Podtanjnik PSI Bettino Craxi je dejal, da se je ponovno začela kampanja provokacij in terorja. Atentati na sedeže PSI in druge demokratične organizacije, bombe na železnihških progah, v javnih poslopih, ugrabitve, nasilje in grožnje, vse to sodi v isti okvir, katerega namen je odpraviti demokracijo. Craxi je dejal, da morajo delavci dokazati svojo enotnost z obsodbo nasilja in provokacij.

Tanjik KPI Berlinguer je zvečer v svoji izjavi izrazil zaskrbljenost demokratičnega javnega mnenja sprito hudih zločinov dogodkov zadnjih dni: od ugrabitve tožilca Sossija, do atentata na železniško progo Bologna — Firenze in do bomb, ki so danes eksplozirale na sedežih levičarskih strank in delavskih organizacij. Kakršno koli je ime, ki si ga zločinci dajejo, je njihov cilj jasen: ustvariti hočejo napetost, da bi ogrozili omikano sožitje in demokratični ustroj v državi. Kot se je že zgodilo v drugih delikatnih trenutkih javnega življenja od leta 1959 dalje, je dejal Berlinguer, so ponovno stopila v aktivno protidemokratska središča, ki so specializirani v provokacijah in terorizmu. Izkoristiti skušajo kampanjo o referendumu, da bi ustvarili v državi vzdušje napetosti, ki koristi samo tistim, ki imajo v mislih reakcionarno načrte in rešitve. Zločinci in atentati zadnjih dni jasno kažejo na odgovornost tistih, ki so po vsej sili hoteli uresničiti referendum in s tem omogočiti delovanje provokatorskih skupin, od fašistov do prevratniških in protidemokratskih desničarskih sil, je zaključil Berlinguer.

Predsednik lombardijskega deželnega FAENZA, 23. — Val terorističnih atentatov v Italiji je imel posledice tudi na potek kampanje za referendum o razporoki. Tudi v današnjih pogledih, kot že v večerjih, lahko namreč ugotovimo bolj umirjen ton polemik, predvsem s strani laičnih strank, pa tudi s strani večine demokratskih voditeljev. Izjema so le nekateri klerikalni krogi in seveda misovski pravak, Almirante, ki je tudi danes v Latini ščeval k antikomunistični krizarski vojni.

sveta je dejal, da je na dlani zločinski načrt tistih, ki hočejo ustvariti v Italiji ozračje napetosti. Demokratične ustanove morajo zagotoviti spoštovanje omikane sožitja in razkrinkati vse provokatorske in prevratniške poskuse ter streti v kali vsako nasilje. Značilno je to, da je do teh dogodkov prišlo neposredno pred 25. aprilom, obletnico osvoboditve.

Sestanek leve sredine
o vprašanjih RAI-TV

RIM, 23. — Predsednik vlade Rumor se je danes sestel s predstavniki strank vladne večine za nadaljevanje proučevanja problema radiotelevizije v zvezi s krajskim zapadom konvencije med državo in RAI-TV, ki je bila decembra lani podaljšana za štiri mesece. Sestanka so se udeležili ministri za pošte Togni, tajnik PSI de Martino, predsednik demokratskih poslancev Piccoli, namestnik tajnika PRI Battaglia in Terrana, član vodstva PSDI Orsello in izvedenci posameznih strank.

KAMPANJA ZA LJUDSKO GLASOVANJE O RAZPOROKI

Nenni o veliki odgovornosti KD
ker ni preprečila referendumu

Socialistični senator je pozdravil pogumni nastop demokratičnih katoličanov proti odpravi razporoke - Fanfani se otepa dejanskega zavezništva z neofašisti

FAENZA, 23. — Val terorističnih atentatov v Italiji je imel posledice tudi na potek kampanje za referendum o razporoki. Tudi v današnjih pogledih, kot že v večerjih, lahko namreč ugotovimo bolj umirjen ton polemik, predvsem s strani laičnih strank, pa tudi s strani večine demokratskih voditeljev. Izjema so le nekateri klerikalni krogi in seveda misovski pravak, Almirante, ki je tudi danes v Latini ščeval k antikomunistični krizarski vojni.

V kroniki kampanje o referendumu beležimo danes predvsem govor dosmrtnega senatorja Nennija v Faenzi, njegovem rojstnem kraju. Socialistični voditelj je v uvodu dejal, da se ob povratku v svoje rojstno mesto ne čuti prav nič pomiljenega, ampak nasprotno razporenega, ko pa mora govoriti proti

VELIČASTEN SPREVED OB 30-LETNICI ŽRTEV V UL. GHEGA

Ostra obsodba neofašističnih
zločinskih provokacij in napadov

Poudarjena važnost prijateljskih odnosov in sodelovanja med Italijo in socialistično Jugoslavijo - Pred tragičnim poslopjem so govorili prof. Margherita Hack, podžupan Giuricin, poslanec Albin Škerk ter Zanini, Lonza in Rossetti

Spreved antifašistov po ulicah tržaškega središča

Antifašistični Trst je včeraj odločno odgovoril na Almirantejeve provokacije in na poskuse vseh tistih, ki so hoteli izkoristiti čustva določnega dela tržaškega prebivalstva za ozemeljske zahteve v odnosu do sosednje Jugoslavije. Trst je ponovno dokazal, da je antifašističen in da je njegovo prebivalstvo prežeto z globokimi demokratičnimi čustvi. Že mnogo pred 18. uro so se na Trgu Garibaldi pričeli zbirati antifašisti, ki so nato v sprevedu krenili po osrednjih tržških ulicah in trgih do Ul. Ghega — mučeniškega kraja, kjer so nacisti obesili 52 žrtev.

Povorka sta otvorila dva venca: venec antifašističnega odbora z rdečima trakovima, in venec Slovenske kulturno - gospodarske zveze s slovensko trobojnico z rdečo zvezdo. Za njima je peljal avtomobil z zvočniki, po katerih sta napovedovalca čitla slovenska in italijanska antifašistična gesla. Takoj za tem pa so stopali za transparentom z napisom «Enotni antifašistični odbor» vidni predstavniki tržaškega političnega življenja in med njimi deželni in pokrajinski tajnik KPI Cuffaro in Rossetti, pokrajinski tajnik PSI Ghersi, predsednica antifašističnega odbora prof. Hack, poslanec Škerk, pokrajinski odbor Volp, podžupan Giuricin, deželni svetovalec Lonza, podpredsednik deželnega sveta Pittoni in številni drugi.

Spreved je postajal vedno večji, saj so se mu stalno pridruževali ljudje, ki so geslom, ki so jih odajali po zvočnikih in ki so jih nobenega presenečenja.

sili manifestanti, odkrito pritrjevali. Med manifestanti je bila tudi večja skupina vojakov. S posebnimi transparenti so se v sprevedu pojavili komunistični mladinci, pripadniki organizacije Lotta continua in acilisti.

V povorki se je zbralo več tisoč ljudi, ki so šli preko Stare Mitnice po Ul. Carducci do Trga Dalmacija in nato do Ul. Ghega, kjer so se ustavili pred poslopjem konservatorija Tartini. Tu so mladinci najprej postavili na balkon oba venca, nato pa je stopila pred mikrofon predsednica antifašističnega odbora prof. dr. Margherita Hack. Podrhtala je, da je treba opozoriti na dejstva preteklosti tiste, ki se jih ne spominjajo in to še zlasti mlade ljudi, da bodo vedeli, kaj je pomenil nacifašizem. To je bil srednji vek po svoji mrščnosti in po svojih zločinih. Fašizem pa je še vedno živ, ker ga dopuščajo državne oblasti in njeni organi.

Za njo je stopil pred mikrofon tržaški podžupan Gianni Giuricin, ki je dejal, da je vsako leto spominjamo žrtev in polagamo vence na prostor, kjer so nacistične tolpe zagrešile tako strahotne zločine. Giuricin je nadaljeval, da so nacisti nad uničevalnim laboratorijem v Mauthausnu napisali, da «delo osvobaja», v resnici pa so mislili s tem na lastno «osvobodo», da lahko zločinski morijo. Demokratični družbeni red mora braniti vse svobode, da ne bo dopuščati svobode ubijanja in mora biti svoda, da ne bo dopuščati terorističnega zločinstva. Giuricin je zaključil, da govori predvsem kot človek, ker gre v odpru proti fašizmu predvsem za človeška čustva vseh prebivalcev Trsta, Italijanov in Slovencev.

Poslanec Škerk je govoril v slovensčini in je ugotovil, da se širrom Italije vrstijo bombni atentati, pretepi, vandalstvo in skrutnive spomenikov odporniškega gibanja, ki jih uprizarjajo fašistične tolpe z namenom, da bi povzročili zmedo in minirali republiške ustanove. Trst in okolica sta bila vsa povojna leta priljubljena tarča fašističnih napadov.

Zalostno je, da se moramo danes, po tolikih letih, odkar smo premagali in porazili fašizem, še vedno boriti proti ostankom fašizma, ki dviga glavo in se hoče ponovno uveljaviti.

(Nadaljevanje na 6. strani)

NEPRIČAKOVANA ODLOČITEV SODNIH OBLASTI

Prekinjena preiskava
o Sossijevi ugrabitvi

Ugrabljenec je naslovil na sodnike
zahtevo, naj ga prenehajo iskati

GENOVA, 23. — Genovski državni pravdnik Lucio Grisolia je po polodne sporočil, da so preiskavo o ugrabitvi tožilca dr. Sossija prekinili, kot je ugrabljenec sam zahteval v svojem sporočilu, ki so ga dobili v nekem poštnem predalu. Grisolia je rekel, da bodo ugrabitelji kaj kmalu osvobodili namestnika državnega pravdnika, ker je njihov namen si delati propagando, ne pa da bi si nakopali na vrat umor.

Pred to odločitvijo genovskega državnega pravdnika so karabinjerji in policijski agenti preiskali apeninsko področje v genovskem zaljeu. Našli so kmečko hišo, v njej pa še svezle ostanke zajtrka. Očitno je bilo, da je nekdo samo nekaj časa poprej zapustil poslopje. Ni zanimali ali so v tej hiši držali dr. Sossija.

Nekaj po poldnevu so na redak-

cijo nekega genovskega dnevnika telefonirali predstavniki tako imenovanih «Rdečih brigad» in dejali, da so v poštnem predalu poslali v Ulici San Vincenzo 144 pustili lastno poročilo in sliko dr. Sossija. V poštnem predalu so preiskovalci res dobili sporočilo ugrabljenega sodnika, v katerem zahteva od svojega kolega, ki vodi preiskavo o njegovi ugrabitvi, naj preneha z iskanjem, saj mu to lahko samo škodi. Tu sta bili še sporočili za Sossijev ženo in za njegovo mater in njegova slika. Slika dr. Sossija je bila posneta verjetno s fotografskim aparatom tipa polaroid. Preiskovalci so prepričani, da gre za lastnorodno sporočilo ugrabljenega tožilca.

V Milanu so medtem zasliali o bama mladeniča, ki so ju aretirali včeraj, ko sta se skušala oddaljiti od avtov z zvočniki, ki so oddajali sporočilo «Rdečih brigad».

Obalna konferenca
SZDL
obsodila fašistične
izpade v Trstu

(Od našega dopisnika)

KOPER, 23. — Na seji izvršnega odbora obalne konference Socialistične zveze so s posebno resolucijo obso. dili italijanske zahteve po jugoslovanskem ozemlju in zadnje sovinitve ne izpade neofašistov v Trstu. V resoluciji med drugim posebej poudarjajo, da italijanska vlada ni uradno obsodila genocidnih izjav neofašista Almiranteja proti pripadnikom slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlanija - Julijska krajina. Mnogi onstran meje pozabljajo — je rečeno nadalje v resoluciji — da je avtonomnost te dežele pogojena samo z obstojem slovenske narodnostne skupnosti na tem ozemlju republike Italije. Zadnje fašistične provokacije so vzbu. di hudo ogorčenje tudi zaradi tega, ker prav zdaj slavijo v Italiji obletnico zmagne nad fašizmom. Za to zmagajo pa imajo veliko zaslug tudi slovenski antifašistični borci, ki so dali velik prispevek k temu, da se lahko Trst ponosa z zlato medaljo zaslug v odporniškem gibanju. To dejstvo bi moralo zavezovati italijanske oblastvene organe in napredne politične organizacije, da z vso odločnostjo preprečijo pljuvanje na žrtve, ki so jih tudi naši, slovenski borci prispevali za osvoboditev Italije izpod fašističnega jarma.

Protestno resolucijo v zvezi s stališčem italijanske vlade je danes sprejel na izrednem sestanku tudi krajevni odbor zveze borcev v Olmu pri Koprju.

L. O.

UVODNO POROČILO IMEL DR. TIHOMIR VLAŠKALIČ

Tudi na kongresu ZK Srbije odločno
obsodili stališče italijanske vlade

Član predsedstva SFRJ Vidić o nevarnosti fašizma v zahodni Evropi - J. Vrhovec opozoril na odgovornost NATO

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 23. — V veliki dvorani Doma sindikatov v Beogradu se je danes pričel 7. kongres Zveze komunistov Srbije, na katerem so poleg 897 delegatov navzoči številni gostje, med njimi delegacije zveze komunistov, predsedstva ZKJ in centralnih komitejev republik. Predsednik CK ZK Srbije dr. Tihomir Vlaškalič je v svojem poročilu o nalogah ZK Srbije v nadaljevanju razvoja socialističnih samoupravnih odnosov ocenil dobro med 6. in 7. kongresom kot dobo nadaljnega uspeha v razvoju proizvodnih sil, v kateri se je industrijska proizvodnja povečala za 6 odstotkov, kmetijska pa za 16 odstotkov, in dobo obračun z liberalizmom, tehnokratizmom in frakcioniranim delovanjem bivšega vodstva, ki je zabredlo v oportunitizem.

Predsednik CK ZK Srbije se je o zrl tudi na najnovejši mednarodni položaj, posebno na iredentistične zahteve italijanske vlade in v zvezi s tem najodločneje obsodil stališče italijanske vlade in njeno popuščanje pred domačo in mednarodno reakcijo. Vlaškalič je izrazil zaskrbljenost glede nadaljnje razvoja odnosov z Italijo in poudaril, da je italijanska vlada pred svetovno javnostjo in svojim narodom odgovorna za stanje, ki ga

je povzročila s svojo noto. «Meje med Jugoslavijo in Italijo, enako kot vse naše meje, so dokončne in nespremenljive. Mi komunisti narodov in narodnosti Srbije, enotni in odločni kot vsi komunisti in narodi Jugoslavije, ne bomo nikdar odstopili niti pedl našega ozemlja, niti koščka naše neodvisnosti» je izjavil predsednik CK ZK Srbije.

Član predsedstva SFRJ Dobrović je največji del svojega govora na kongresu posvetil iredentističnim zahtevam italijanske vlade in zlonamernemu pisanju dela italijanskega zahodnega tiska, po katerem ima Jugoslavija nerešena vprašanja ne le z Italijo, temveč tudi z drugimi sosednimi državami, vsled česar je položaj Jugoslavije negotov. V poplavi takih člankov seveda govorijo tudi o tem — je ugotovil Vidić — da Jugoslavija dramatično odnose z Italijo, ker je vzemirjevala zaradi zahtev Sovjetske zveze in drugih sosedov. Cilj take italijanske propagande je bil, da se Jugoslavija predstavi v slabi luči in da prepriča navčne in neobveščene, da ni nič nenaravnega v poslabšanju jugoslovansko-italijanskih odnosov. Istočasno Jugoslaviji podkopa, da ne vodi pozitivne politike, če ima slabe odnose s sosedji.

Vidić se je o zrl tudi na položaj jugoslovanskih narodnih manjšin v sosednjih državah in v zvezi s tem dejal, da italijanska vlada ne bo mogla rešiti niti enega družbenega vprašanja z izjavanjem in vpoobjenjanjem nacionalnega sovinitva. Zbiranje in B. BOŽIČ

(Nadaljevanje na 6. strani)

Poslaja čedalje bolj jasen fašistični načrt, katerega namen je ustvariti v državi ozračje napetosti, v katerem bi lahko uresničili svoje prevratniške cilje. Po ugrabitvi namestnika državnega pravdnika dr. Sossija, po bombnem atentatu na železniško progo Bologna — Firenze, so fašisti postavili v toku noči vrsto bomb na sedeže demokratičnih ustanov, levičarskih strank in pred izterjevalnico davkov v Milanu. Na kraju atentatov, ki zgolj slučajno niso povzročili človeških žrtev, so zločinci pustili letake s podpisom «Ordine nero» in neobveščene, da ni nič nenaravnega v poslabšanju jugoslovansko-italijanskih odnosov. Istočasno Jugoslaviji podkopa, da ne vodi pozitivne politike, če ima slabe odnose s sosedji.

Predstavniki socialistične in komunistične stranke so izrazili

kd pa je moral vedeti, je nadaljeval Nenni, da bo masovni posseg cerkve v referendumu ponovno odprl polemike in spopade, morala je vedeti, da se bo morala v kampanji nasloniti na najbolj zaprt in nazadnjaške kroge, morala je vedeti, da bo s tem nudila politični prostor fašistom. Prav tako je KD vedela, da se bodo zapleteni problemi odnosov med cerkvijo in državo še bolj zakomplicirali. Po drugi strani pa je Nenni pozdravil nastop demokratičnih katoličanov, ki so se jasno izrekli proti odpravi razporoke.

Kot smo omenili, so demokratski voditelji nekoliko omilili ton polemik z laičnimi strankami. V sedanjem položaju, ko po drugi strani italijanska javnost proslavlja obletnico poraza nacifašizma, pa se skušajo predstavniki KD kar se da otrestiti očitka, da so sklenili objektivno zavezništvo z misovci. Tako so številni demokratski govorniki v današnjih nastopih skušali dokazovati, da so se proti razporoki

Pod naslovom «Cona A in cona B — Pogajanja, ki jih je treba takoj opraviti», je socialistično glasilo «Avanti» objavilo v večeršnjem številu komentar člana vodstva PSI Luciana De Pascalisa o zadnjem razvoju polemike med Italijo in Jugoslavijo in v katerem med drugim uvodoma ugotavlja, da ni še nihče razumel vzrokov polemike, ki je svet obdela duhove, o katerih so vsi mislili, da so bili za vselej vokoopani še pred dvajsetimi leti. Kot edino doseženo posledico polemike komentator omenja popolno podporo Moskve in vseh držav

Antifašistični Trst je včeraj na veličastni spominski svečanosti ob obletnici nacističnega umora v Ul. Ghega odločno manifestiral za mir, sodelovanje in napred. Osrednja proslava osvoboditve in odporniškega boja v četrtku v gledališču Verdi, kjer bodo govorila sen. Sema in občinski odbornik Hreščak, nastopil pa bo Tržaški parizaski pevski zbor.

Še vedno prihaja do novih protestov v zvezi z rasističnim govorom misovskega prvaka Almiranteja in bo o tem govor v petek na sejah tržaškega pokrajinskega in občinskega sveta. Dolinski občinski svet pa je v tej zvezi sinoči prepovedal misovsko provokacijsko zborovanje na področju dolinske črke.

«CONA A IN CONA B»

Komentar člana vodstva PSI De Pascalisa v strankinem
glasilu «Avanti» o italijansko-jugoslovanski polemiki

varšavskega pakta jugoslovanskim stališčem, ob čemer bi se moral Farnesina resno zamisliti. Članek obtožuje Farnesina, da je sprožil politično absurdno in nepotrebnostno polemiko ter soglasa s pozivi italijanske vlade, naj brez odlašanja opusti nesrečno pot diplomatskih not ter naj stopi na mnogo bolj produktivno pot pogajanj in sporazumevanja. De Pascalis se tudi sprašuje, ali ima Farnesina naslop neko politiko do Jugoslavije in do Balkana ter priznava, da tega še vedno ni razumel. Glede italijanskega stališča član vodstva PSI meni, da slovi na argumentih, ki so s formalnega vidika sicer veljavni, so pa poseben nebranjivi na političnem terenu. Zunanji politiki ne koristijo juridične teze, ki lahko služijo le v notranji politiki; da bi ne vzemirjali nacionalne dešnice, do katere se Farnesina kaže dokaj popustljiva, vsaj ko se govori o Trstu. Prav zaradi tega pa zadnja italijanska nota — dodaja De Pascalis — ni pomirila nejevolje Beograda, ampak je nasprotno povečala nevarnost ponovnega odprta vprašanja cone A tržaškega ozemlja.

Italijansko stališče se sklicuje na mirovno pogodbo iz leta 1947 in na memorandum iz leta 1954 — nadaljuje član vodstva PSI, ki pa dodaja, da smo danes v letu 1974 in da se je v teh dvajsetih letih spremenil mednarodni okvir, sprememili pa sta se tudi Italija

in Jugoslavija: meje med obema državama so odprte meje in oaze miru, medtem ko italijansko in mednarodno javno mnenje smatra cono A in cono B kot Italijo oziroma Jugoslavijo. To so politična dejstva, ki bi jih morala italijanska vlada upoštevati, nadaljuje De Pascalis, ki nato citira beograjsko «Politiko», da bi poudaril odgovornost italijanske diplomacije.

«Maršal Tito — piše nadalje De Pascalis — je v svojem zadnjem govoru v Sarajevu nakazal neko zanimivo odpranje in je odprl pot razpravi o terminih skromnega sklopa še odprti vprašanj med obema državama (status cone B, določitev delov meje, ki jih je treba še zakalčiti, določitev obsega teritorialnih voda). Z italijanske strani smo zabeležili doslej javne in diplomatske trditve juridičnega značaja, ki niso mogle pomiriti položaja in odpraviti doome in sumnje na račun italijanskih namenov. Toda prav ti doomi in te sumnje morajo izgniti, za njihovo odpravo pa se ne moremo posluževati roparniške legalizma, h kateri se zateka italijanska diplomacija.»

«Potrebno so — zaključuje svoj komentar socialistični predstavnik — javne in jasne izjave politične narave o jugoslovanski teritorialnosti cone B, potrebna je tista pogumna politična iniciativa, ki jo že od nekdaj, in vedno zama, zahtevamo od naše vlade.»

OB OBLETNICI VSTAJE IN ZMAGE NAD NACIFAŠIZMOM

Jutri osrednja proslava odporniškega gibanja v tržaškem gledališču G. Verdi

Novi odmevi na zločinski Almirantejev napad na Slovence

Deželni svetovalci KPI Colli, Cuffaro, Baracetti in Lovriha so večeraj posredovali pri predsedniku deželnega sveta Berzantiju in pri predsedniku deželnega odbora Comelliju, da bo dežela odločno obsodila fašistično provokacijo, saj je Almirante v Trstu javno označil Slovence kot splošno nevarnost in bacil, ki ga je treba uničiti. Skupina deželni svetovalci KPI je pozvala deželni odbor, da se ponovno izreče za ideale odporniškega gibanja.

O provokaciji Almiranteja bo prav gotovo govor v petek, ko se sestane tržaški občinski in tržaški pokrajinski svet. Poročali smo že, da je Slovenska skupnost vložila v vseh izvoljenih organih, kjer ima svoje zastopnike, ustrezne intervencije. Večera je vložila intervencijo v tržaškem občinskem svetu svetovalska skupina KPI, ki sta jo podpisala svetovalec Rossetti ter Montalcioni. Svetovalca sprašujeta župana, kakšne ukrepe namerava sprejeti, da se zavrne provokacija tajnika MSI Almiranteja. Svetovalca ugotavljata, da so desničarske prevratniške sile prišle s provokacijami v zvezi z referendumom, ki bo 12. maja. V ta okvir spadajo tudi dogodki, kot so ugrabitev sodnika Sossija, atentat na železniško progo Bologna - Firenze in številni drugi atentati. V tem položaju je moralna dolžnost, da se ponovno poudari vrednote odporniškega gibanja, ki so temelj demokracije in omikane sožitja ter osnova republike ustave.

Osrednja proslava 29. obletnice osvoboditve bo jutri ob 9.30 v dvorani občinskega gledališča Verdi. Proslavo prireja Vsestransko združenje partizanov Italije. Vsestransko združenje italijanskih antifasističnih političnih preganjancev. Vsestransko združenje bivših političnih deportirancev v fašističnih uničevalnih taboriščih. Deželno združenje borcev in partizanov italijanskega osvobodilnega zbora in Tržaški odbor proti fašizmu in represiji.

Na slovesnosti v gledališču Verdi bosta govorila senator prof. Paolo Sema in občinski odbornik Dušan Hreščak. Tržaški partizanski pevski zbor bo pod vodstvom prof. Oskarja Kjudra pel pesmi evropskega odpora, ki jih bo recitiral znani dramski umetnik Julij Guštin.

Ob obletnici praznika vstaje v severni Italiji in zmage odpornosti je tržaški občinski odbor dal nalepiti proglas, v katerem se poudar-

Obvestilo izletnikom v španjo

(za izlet 25. 4. 1974)
 Avtobus bo odpeljal iz Gorice (s Travnika) ob 5.15, nato iz Nabrežine ob 6.00, iz Kriza ob 6.05, s Proseka ob 6.15 in z Opčin ob 6.20.
 Drugi avtobus bo odpeljal iz Trsta (izpred sodišča) ob 6.30.

DOLINSKI OBČINSKI SVET SOGLASNO OBSODIL ALMIRANTEJEVO IZZIVANJE

Fašistom prepovedana zborovanja na vsem ozemlju dolinske občine

Poziv sodnim oblastem, naj ukrepa - Izražanje dvomov o veljavnosti mejnih sporazumov je voda na mlin špekulacijam desnice

Na vprašanja svetovalcev KPI in Slovenske skupnosti je dolinski občinski svet na sinočnji seji soglasno odobril resolucijo, v kateri ugotavlja, da so Almirantejeve izjave grob poskus izzivanja, netenja napetosti ob meji in narodnostne mržnje.

Izjave tajnika neofašistične stranke so tembolj obsodbe vredne, se nadaljuje resolucija, »ker ugotovljamo, da so Almirantejeve izjave grob poskus izzivanja, netenja napetosti ob meji in narodnostne mržnje«.

»Ob obletnici zmagovite partizanske vstaje v Italiji, državnem prazniku 25. aprila, je odgovor demokratične ljudske pravice človeku, ki je enkrat bil poražen in pregnan, bi pa dandanes rad še enkrat pognal Italijo v prepad nesreče in zločina, lahko samo odgovor močnejšega, zrejšega, odločnejšega. Demokratične ustanove republike, ki je porojena v partizanskem uporu, imajo dolžnost in pravico, da zavzračajo fašizem v vseh njegovih oblikah in se od njega ogradijo, tudi z upravnimi akcijami.«

Se posebej zato, ker je Almirante ščeval kar nasilju proti narodni manjšini, Slovincem, ki so ga prebrido okusili v preteklem dvajsetletju. Poziv Almiranteja k nasilju sovpada, med drugim, z drugimi zločinskimi akcijami v državi, kar nam nujno spominja, da smo prav Slovenci že bili, oktobra 1969, le malo pred milanskim pokolom, tarča takega atentata z odkritjem peklenskega stroja na svetovalski slovenski šoli.

Tudi zato, ker izražanje dvomov v veljavnost sklenjenih sporazumov, zaradi katerih je prav naš del državne meje med Italijo in Jugoslavijo bil znan kot najbolj odprt v Evropi, dopušča špekulacije fašističnih in prevratniških sil, kali narodnostno sožitje med prijateljskimi ljudstvi, ogroža pravice narodnostne manjšine.

Tudi zaradi tega izraza prebivalstvo dolinske občine upanje, da bo sedanji spor med Italijo in Jugos-

Odločen protest antifasističnega odbora zgoniške občine

Enotni antifasistični odbor občine Zgonik je razpravljal o nezasiščenem javnem izpadu na slovensko

slavijo premočen v vzajemno korist in ob upoštevanju temeljnih načel evropske varnosti, se pravi spoštovanja ozemeljske nedotakljivosti, neodvisnosti in suverenosti in mejne ureditve, ki je sad zmage nad fašizmom ter konca druge svetovne vojne.

Slovenski in italijanski prebivalci dolinske občine, ki so v tako odlični meri prispevali k zmagi in uničenju fašističnih oblasti ter pregono okupatorja, ogroženo obojajo Almirantejevo ščuvanje, obenem pa ugotavljajo, da je slednji kršil dolžila kazenskega zakonika, kjer leta prepoveduje poveljevanje zločinu in nasilju, nadalje zakona o enajstvanju fašistične stranke, kjer ta enači v apološki fašizma tudi ščuvanje k narodni mržnji in, končno, dolžila posebnega statuta londonskega sporazuma, za katerega predsednik vlade zatrjuje, da se v celoti spoštuje.

Na pravne kršitve zakona prebivalstvo dolinske občine opozarja pristojne sodne in državne oblasti z zahtevu, da najodločite ukrepa, tako s preprečevanjem podobnih primerov, kot z ustreznim kazenskim pregonom.

Iz razlogov javnega reda in kot izraz protesta, ogroženja in zaskrbljenosti prebivalstva dolinske občine, občinski svet pooblašča župana, da s svojim ukazom prepove zborovanja fašistične organizacije na vsem ozemlju občine Dolina, obenem pa poziva prebivalstvo k najstrožji budnosti.

Obvestilo izletnikom v španjo

(za izlet 25. 4. 1974)

Avtobus bo odpeljal iz Gorice (s Travnika) ob 5.15, nato iz Nabrežine ob 6.00, iz Kriza ob 6.05, s Proseka ob 6.15 in z Opčin ob 6.20.

Drugi avtobus bo odpeljal iz Trsta (izpred sodišča) ob 6.30.

V okviru proslav obletnice antifasistične vstaje v Italiji pa bosta jutri dve zborovanji KPI. V Nasseju sv. Sergija bosta v ljudskem domu »Togliatti« govorila ob 15.30 Antonino Cuffaro in Stojan Spetič, v Rocolu ob 16. uri pa Arturo Calabria.

DANES NA OPČINAH V Prosvetnem domu okrogla miza o referendumu

Prosvetno društvo »Tabor« na Opčinah priredi danes, 24. aprila 1974, ob 20.30 v Prosvetnem domu okroglo mizo o referendumu za razpoko. K sodelovanju so povabili vidnejše vaske predstavnike kot so dr. Lili Čebulec, Alenka Rebul, prof. Vladimir Turina, prof. Ubald Vrabec, inž. Vladimir Vremec in Dolfi Vilhelm. Razpravo bo vodila Z. Gruđen.

SEJA UPRAVNEGA IN NADZORNEGA ODBORA SGZ

V nedeljo, 5. maja, občni zbor Slovenskega gospodarskega združenja

Obračun razvejane dejavnosti v prid slovenskim poslovnim ljudem in vsej manjšini

V ponedeljek zvečer je bila v Trstu seja glavnega in nadzornega odbora Slovenskega gospodarskega združenja za deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Odborniki so med drugim določili datum skrajšnjega obnovega zbora organizacije, ki bo v nedeljo, 5. maja (v prvem sklicanju ob 8.30 ali v drugem sklicanju uro pozneje), in sicer v sejni dvorani Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò št. 5). Občni zbor, na katerem bodo med drugim izvolili tretjino novih članov upravnega odbora, bo letos še posebej pomemben, saj se tudi deželno gospodarstvo nahaja v hudi stiski in je zlasti za slovenske poslovne ljudi z našega področja važno, da so kolikor mogoče na tekočem glede skupnih vprašanj in glede poudarjenih nalog, ki jih narekujejo nov položaj, pa tudi siceršnja uveljavitev naših ljudi na gospodarstvenem področju. Vodstvo združenja je zato prepričano, da bo udeležba članov na skrajnjem občnem zboru polnoštevilna.

Na seji upravnega in nadzornega odbora je predsednik Bole po razločal o nedavnem obisku odposlanca SGZ pri Gospodarski zbornici v Ljubljani. Med obiskom so predstavniki našega združenja in slovenske gospodarske ustanove obravnavali vrsto vprašanj skupnega interesa in še posebej vprašanje tesnejšega sodelovanja med poslov-

nimi krogi z obmejnega pasu. Na srečanju je bilo med drugim ugotovljeno, da se zlasti na nekaterih področjih odpirajo znatne možnosti skupnega uveljavljanja na tržiščih tako imenovane »tretjega sveta«, kjer uživa Jugoslavija velik ugled in kjer se vrata čedalje bolj na široko odpirajo zunanjim sodelavcem. Na ljubljanskem srečanju je bilo dogovorjeno, da bo odposlanec Gospodarske zbornice se v tem mesecu obiskalo SGZ in nekaterim slovenske obrate na Tržaškem, Goriskem in po možnosti tudi v videmski pokrajini.

Predsednik Bole je nadalje poročal o nekaterih težavah SGZ in prav tako o uspehih, ki jih je združenje doživelo v zadnjem času, o čemer bodo člani podrobneje seznanjeni na občnem zboru. Tudi bodo seznanjeni tudi z obsejnim delom, ki ga je združenje opravilo v njihovo korist v zadnjem poslovnem obdobju in še zlasti v prvih mesecih letošnjega leta.

Nekaj konkretnih podatkov o uveljavljanju del združenja je na seji podal direktor Kufersin. Združenje med drugim vodi nad 80 registrovanih in 1. aprila letos pa je poskrbel za izročitev kakih 340 prijav dohodkov (vanoni) in za vložitev 90 prošenj za davčno opustitev. V preteklem decembru je združenje poskrbelo za obnovitev 135 trgovskih in obrtniških dovolilnic ter opravilo še številne druge storitve za krog članov, ki se postopoma širi, tako da je SGZ moral zaposliti še novo delovno moč.

Ob zaključku seje so predsednik in odborniki toplo čestitali kolegu dr. Marcu ob njegovi 70-letnici.

Obvestilo izletnikom

prve skupine v Španijo

V nasprotju z zagotovitvijo, ki smo jih dobili še večeraj zjutraj, ni povsem gotovo, da bo prtljaga potnikov prve skupine prispela v tpev današnjega dne v Trst, čeprav ta možnost tudi ni povsem izključena. Prtljaga je s posebnim letalom sicer prispela včeraj ponoči na letališče v Brniku, vendar so nastale neke administrativno - tehnične težave carsinskega značaja, ki so ves postopek izročitve in prevoza prtljage v Trst upočasile.

Vse prizadele zato prosimo, da se danes po 11. uri po telefonu pozanimajo pri našem uredništvu (tel. 793-808), če je prtljaga že prispela in kam, da si ne bodo delali nepotrebnih poti in stroškov. Na vsak način pa so nam pri podjetju Inex - Adria zagotovili, da je prtljaga iz Madrida prispela v redu.

Naše uredništvo si v odsotnosti vodje izleta in agencije »Aurora« Egona Krausa vztrajno prizadeva in dela vse, kar je v njegovi moči, da bi bila vsa zadeva čimprej rešena in in prosimo vse prizadele za razumevanje in potrpežljivost. Uredništvo

SEJA UPRAVNEGA IN NADZORNEGA ODBORA SGZ

V nedeljo, 5. maja, občni zbor Slovenskega gospodarskega združenja

Obračun razvejane dejavnosti v prid slovenskim poslovnim ljudem in vsej manjšini

V ponedeljek zvečer je bila v Trstu seja glavnega in nadzornega odbora Slovenskega gospodarskega združenja za deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Odborniki so med drugim določili datum skrajšnjega obnovega zbora organizacije, ki bo v nedeljo, 5. maja (v prvem sklicanju ob 8.30 ali v drugem sklicanju uro pozneje), in sicer v sejni dvorani Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò št. 5). Občni zbor, na katerem bodo med drugim izvolili tretjino novih članov upravnega odbora, bo letos še posebej pomemben, saj se tudi deželno gospodarstvo nahaja v hudi stiski in je zlasti za slovenske poslovne ljudi z našega področja važno, da so kolikor mogoče na tekočem glede skupnih vprašanj in glede poudarjenih nalog, ki jih narekujejo nov položaj, pa tudi siceršnja uveljavitev naših ljudi na gospodarstvenem področju. Vodstvo združenja je zato prepričano, da bo udeležba članov na skrajnjem občnem zboru polnoštevilna.

Na seji upravnega in nadzornega odbora je predsednik Bole po razločal o nedavnem obisku odposlanca SGZ pri Gospodarski zbornici v Ljubljani. Med obiskom so predstavniki našega združenja in slovenske gospodarske ustanove obravnavali vrsto vprašanj skupnega interesa in še posebej vprašanje tesnejšega sodelovanja med poslov-

nimi krogi z obmejnega pasu. Na srečanju je bilo med drugim ugotovljeno, da se zlasti na nekaterih področjih odpirajo znatne možnosti skupnega uveljavljanja na tržiščih tako imenovane »tretjega sveta«, kjer uživa Jugoslavija velik ugled in kjer se vrata čedalje bolj na široko odpirajo zunanjim sodelavcem. Na ljubljanskem srečanju je bilo dogovorjeno, da bo odposlanec Gospodarske zbornice se v tem mesecu obiskalo SGZ in nekaterim slovenske obrate na Tržaškem, Goriskem in po možnosti tudi v videmski pokrajini.

Predsednik Bole je nadalje poročal o nekaterih težavah SGZ in prav tako o uspehih, ki jih je združenje doživelo v zadnjem času, o čemer bodo člani podrobneje seznanjeni na občnem zboru. Tudi bodo seznanjeni tudi z obsejnim delom, ki ga je združenje opravilo v njihovo korist v zadnjem poslovnem obdobju in še zlasti v prvih mesecih letošnjega leta.

Nekaj konkretnih podatkov o uveljavljanju del združenja je na seji podal direktor Kufersin. Združenje med drugim vodi nad 80 registrovanih in 1. aprila letos pa je poskrbel za izročitev kakih 340 prijav dohodkov (vanoni) in za vložitev 90 prošenj za davčno opustitev. V preteklem decembru je združenje poskrbelo za obnovitev 135 trgovskih in obrtniških dovolilnic ter opravilo še številne druge storitve za krog članov, ki se postopoma širi, tako da je SGZ moral zaposliti še novo delovno moč.

Ob zaključku seje so predsednik in odborniki toplo čestitali kolegu dr. Marcu ob njegovi 70-letnici.

Rižarna odprta do 1. maja

Rižarna bo odprta občinstvu v dne 24. in 25. april, ter 1. maja, ob 8. do 18. ure, v dne 26., 28. in 29. aprila pa od 9. do 13. ure.

Danes v krožku »Salvemini«

Konferenca na temo: Glas katoličanov je Ne

Danes zvečer, ob 19. uri, bo v krožku »Gaetano Salvemini« (Korzo Italia 12) konferenca na temo: »Glas katoličanov je NE«. Govoril bo voditelj katoliške organizacije MPL, ki je sedaj član CK PSI, Luigi Covatta. Predstavil ga bo pokrajinski tajnik socialistične stranke Lucio Ghersi.

Pobuda za to okroglo mizo je, v bistvu, odraz čedalje bolj občutne težnje širokih katoliških krogov, tudi v našem mestu, da se uprejo poskusu zlorabljanja verskih čustev v politične namene reakcije ob referendumu.

Dr. Vremec sinoči v Slovenskem klubu

V Slovenskem klubu je sinoči v okviru tradicionalnih torkovnih cerov predaval dr. Vladimir Vre-

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH

sklicuje

LETNI REDNI OBČNI ZBOR ČLANOV

ki bo jutri, 25. aprila 1974, ob 9. uri v prvem sklicanju in ob 10. uri v drugem sklicanju v zadržnem sedežu na Opčinah s sledenim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega in nadzornega odbora, razprava in odobritev obračuna za poslovno leto 1973 ter razdelitev čistega dobička
2. Izvolitev novih odbornikov
3. Določitev višine posrednih in neposrednih kreditov posameznim obvezancem, aktivnih in pasivnih obrestnih mer in doplačila za članski delež udeležencev članov
4. Slučajnosti

Z NOVITETO I. TORKARJA »POŽAR«

Drevi nova premiera amaterskega gledališča

V režiji Sergeja Verča nastopata nova člana gledališča Igor Sancin in Saša Don

V Slovenskem amaterskem gledališču, ki ima svoj sedež in dvorano v prostorih p.d. »Ivan Cankar«, v Ul. Montecchi 6, pripravljajo za drevi s pričetkom ob 20.30 novo premiero, drugo v letošnji sezoni. Uprizorili bodo noviteto, igro v dveh delih slovenskega dramatika Igorja Torkarja »Požar«, ki jo je Slovensko ljudsko gledališče iz Celja pred meseci krstilo z nepričakovanim in prodornim uspehom, saj je znal avtor z veliko tankočutnostjo prisluniti najintimnejšemu kar je v človeku: zavesti, da si svobodno, pošten ter koristen, da pa je družbena struktura taka, ki ti ne dovoljuje na svobode, ne poštenosti pa še marsičesa drugega ne, čemur na kratko pravimo človeške vrednote.

V tržaški uprizoritvi SAG, ki se po svojem izvedenem pa tudi uprizoritvenem hotenju bistveno razlikuje od celjske, je režijski koncept osnovan na nekakšnem alegoričnem prikazu današnjega razdvojenega

sveta, našega in tukajšnjega, v katerem se bijejo tragične in hkrati klonske človeške vrline. Skratka zelo aktualno, včasih že kar polemično vsiljivo in žgoče besedilo, ki se ga je mlado gledališče lotilo z veliko resnostjo, z nemajhnim napotom in prizadevanjem, kajpak v pripravljanju, da navkljub repertoarni spremembi (napovedano igro Dertolta Brechta »Izjema in pravilo«, ki bi jo prvič igrali v slovenskimi, so bili primorani prenesti na prihodnjo sezono) izpolni umetniško predsems pa globlje vsebinsko bistvo letošnjega delovnega načrta SAG.

V »Požaru«, katerega drevišnje premiere se bo po vsej verjetnosti udeležil tudi avtor sam, nastopata novo člana SAG Igor Sancin in Saša Don, prav tako pa prvič sodelujejo z gledališčem koreografinja Selma Micheluzzi, slikar Demetrij Čej in elektriker, novi tehnični vodja gledališča Dušan Milčič. V zvočnih vlogah nastopajo še Ivan Verč, Boris Kobal in Sergej Verč, sceno za novo premiero SAG je zasnoval Ivan Verč, kostume Marija Vidua, predstavlo pa jezikovno vodi Mira Sardoč. Kot član tehničnega ansambla sodeluje še Franc Meula, Torkarjev »Požar«, katerega prvi dve ponovitvi bosta v isti dvorani še jutri, 25. aprila ob 17.30 in v soboto, 27. aprila ob 20.30, je režiral Sergej Verč.

POTOVANJE V MOSKVO IN LENINGRAD

Od 22. do 27. maja 1974 z letalom v Moskvo in Leningrad. Cena 172.000 lir na osebo.

Informacije in prijave pri potovalnem uradu AURORA, Ulica Cicerone 4, tel. 29-243.

ZDRUŽENJE SLOVENSkih MEDICINCEv V TRSTU

priredi danes, 24. aprila, ob 19.30 v Mali dvorani Kulturnega doma predavanje rektorja ljubljanske univerze, akademika prof. dr. jur. dr. med.

JANEZA MILČINSKEGA

»ZDRAVNIŠKA MORALA IN KODEKS ZDRAVSTVENIH DELAVCEv SFR JUGOSLAVIJE«

Vljudno vabljeni!

PD »I. GRUDEN« iz Nabrežine

priredi danes, 24. t.m.

GRUDNOVO PROSLAVO

Na sporedu so recitacije ob glasbeni spremljavi, predvajanje diapozitivov in nastop domačega pevskega zbora. Vljudno vabljeni!

SEJA RAZŠIRJENEGA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ

Poživiti dejavnost slovenskih organizacij v Trstu in Gorici

Predlogi in razprava o konkretnih pobudah na raznih področjih - Dnevni red seje glavnega odbora

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na svoji razširjeni seji v ponedeljek, 22. t.m., katere so se udeležili tudi predstavniki nekaterih v SKGZ vključenih članic, razpravljal o dejavnosti slovenskih organizacij in društev v mestih Trstu in Gorici. Izhajajoč iz ugotovitve, da je ta dejavnost v primerjavi izpred 20-25 let upadla, predvsem kot posledica politične, ki se je izvajal do pred nekaj leti še v vidni poslej in vse do danes pa v bolj prikriti obliki, dalje kot posledica asimilacijskega procesa, delno pa tudi kot posledica upadanja natalitete med slovenskim prebivalstvom, je izvršni odbor razpravljal prvenstveno o konkretnih pobudah, ki jih je zaživel brez odlašanja podvzeti za pozitivne dejavnosti. V izčrpnosti in zelo zavzeti razpravi, ki je sledila izhodiščnim poročilom predsednika Borisa Raceta in načelnika komisije za kulturo Miroslava Kušute, in ki je posegla na vsa področja dejavnosti od kulturno-prosvetnega do športnega, gospodarskega in šolskega do specifično mladinskega s posebnim poudarkom na otroke, je bilo trenutno stanje osvetljeno iz vseh zornih kotov, nakazano pa so bila tudi tista področja in ugotovljeni tisti posegi, ki jih je mogoče in treba začeti izvajati takoj, kakor tudi tisti, ki zahtevajo temeljitejšo analizo in daljnoročno študijsko pripravo.

Soglasna ugotovitev je bila, da je treba imati obstoječih in bogato delujočih osrednjih profesionalno višokih kulturnih dejavnikov kot so SKG, GM, NSK in še nekaterih drugih amaterskih v Trstu in Gorici, za obnovitev in pozitivno široko razvijanje slovenskega narodnostnega življenja v mestih in predmestjih, posebej še med delavskim slojem in mladino, vložiti vsa razpoložljiva gnotna in človeška sredstva. Samo z veliko in stalno aktivnostjo bomo lahko v prihodnosti pridobili svojo aktivno prisotnost v obeh središčih tržaške in gorške pokrajine.

Izvršni odbor je sklenil, da nekatere konkretna vprašanja še poglobi na naslednjih sejah tudi v komisijah in da bo stalno spremljal izvajanje vseh ugotovljenih in sprejetih pobud.

Izvršni odbor SKGZ je razpravljal tudi o dnevnem redu zasedanja glavnega odbora, ki bo v ponedeljek, 29. aprila ob 20. uri v Trstu. Na njem bodo glavne točke dnevnega reda poročila in obravnavane spore med Italijo in Jugoslavijo o meji in slovenska narodnostna skupnost, vprašanje referendumov o razpoko, skrajšanja konferenca o manjšinah v Trstu ter pregled dejavnosti društev v Beneski Sloveniji.

Končno je izvršni odbor razpravljal še o nekaterih organizacijskih in drugih vprašanjih sprotnega značaja.

Unikn trgovin

Slovensko gospodarsko združenje sporoča umike trgovin, ki bodo zaradi mednarodnega počitka naslednji:

Danes, 24. aprila: vse trgovine bodo odprte (tudi jective in pekarnice, ki bodo imele dvojno peko) od 7.40 do 13.00 ter od 17.00 do 19.00; mesnice bodo odprte od 7.30 do 13.00 ter od 16.30 do 19.00.

Jutri, 25. aprila: vse trgovine bodo zaprte.

Petek, 26. aprila: normalni urnik

Sobota, 27. aprila: normalni urnik

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Danes, 24. aprila 1974, ob 20.30 v dvorani PD »I. Cankar«, Ulica Montecchi 6

premiera
 Igor Torkar
POŽAR
 Igra v dveh delih

Scena: IVAN VERČ
 Kostumi: MARIJA VIDUA
 Koreografinja: SELMA MICHELIZZI
 Maske: DEMETRIJ ČEJ
 Jezikovno vodstvo: MIRA SARDOČ

Režija: SERGEJ VERČ
 Igrajo: Igor Sancin in Saša Don, v zvočnih vlogah pa Ivan Verč, Boris Kobal in Sergej Verč.

Tehnični ansambel: Franc Meula in Dušan Milčič.

Ponovitvi v isti dvorani: jutri, 25. aprila, ob 17.30 in v soboto, 27. aprila, ob 20.30.

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom
 Danes, 24. aprila, ob 16. uri in jutri, 25. t.m., ob 17. uri »Torotumbo« M. A. Asturiasa.

SAG
 Danes, 24. aprila 1974, ob 20.30 v dvorani PD »Ivan Cankar«, Ul. Montecchi 6/IV, nadst. druga premiera v sezoni: Igor Torkar **POŽAR**. Druga slovenska uprizoritev novitete slovenskega dramatika Igorja Torkarja, ki jo je pred meseci krstilo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja.

Ponovitvi v isti dvorani: jutri, 25. aprila, ob 17.30 in v soboto, 27. aprila, ob 20.30.

Koncerti

Pri blagajni gledališča »G. Verdi«, so na razpolago abonmaji za letošnje simfonično sezono »Pomlad 74«.

Koncertna sezona bo razdeljena v dva turnusa: A in B. Za turnus B, ki bo ob sobotah ob 18. uri, so na razpolago za študente abonmaji s popustom.

Prvi koncert letošnje sezone, katerega bo dirigiral Geoges Sebastian, bo v petek, 26. aprila.

Izleti

Smučarski klub Devin organizira 5. maja ob priliki smučarskega tekmovalstva v dvojicah avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Informacije in vp

Slovenski dijaki in profesorji na kraju usmrtitve 71 talcev

Dijaki nižje srednje šole «Sv. Cirila in Metoda» pred spomenikom na Opčinah

Dijaki vseh razredov slovenske nižje srednje šole «Sv. Cirila in Metoda» pri Sv. Ivanu z oddeljnimi razredi na Katini so včeraj dopoldne v spremstvu svojih profesorjev in pod vodstvom podatelja prof. Tavčarja obiskali žalostni kraj usmrtitve 71 talcev pred 30 leti na Opčinah. Pred spomenikom so poslušali kratk nagovor z opisom časov pred 30 leti in opusom zločina nacističnih okupatorjev nad nedolžnimi ljudmi, ki so bili krivi le tega, da so ljubili svobodo in se za njo borili. Seznanili so se tudi z usodo mladega bosanskega partizana Steva Rodića, ki je edini preživel opusno tragedijo in ki se je letos udeležil svečane počastitve talcev. Na koncu je govoril boji slovenskega naroda pred 30 leti povezal s pridobitvami, ki jih danes uživa slovenska mladina, med katere sodi v prvi vrsti slovenska šola, v kateri se morajo povojni rodovi napajati v ljubezni do materinega jezika in v spoštovanju vrednot narodnoosvobodilnega boja. S položitvijo šolske rdečih nageljnov k spomeniku se je ta kratka počastitev tacev zaključila, razmetljivost in profesorjskega zboru pa je treba dati priznanje zanje, saj je dolžnost slovenske šole tudi ta, da mladino seznani z nedavno težko, tako slavno preteklostjo slovenskega naroda.

GOSTOVANJE AMATERSKEGA ODRA S PROSEKA - KONTOVELA

S «CHARLEYEVO TETKO» V SELAH NA KOROŠKEM

Vabilo dramski skupini iz Sel, da gostuje na Proseku

Člani Amaterskega odra s Proseka-Kontovela so na velikonočni ponedeljek, 15. aprila, gostovali v Selah na Koroškem z veseligr v treh dejanjih angleškega dramatika Thomasa Brandona «Charleyeva tetka». To gostovanje je bilo že tretje, odkar je Amaterski oder navezal prijateljske stike s kulturno-prosvetnimi delavci iz Sel. Tako s lanskim leto, gostovali z Nusi-čevno igro «Emancipirane žene».

SPZ poziva: Glasujte NE

Na posvetih prosvetnih društev, ki sta bila v četrtek 18. t.m. v Trstu za društva na Tržaškem ter v petek, 19. t.m. v Gorici za goriska društva na pobudo Slovenske prosvetne zveze, je bila izglasovana sledeča resolucija:

Slovenska prosvetna zveza, ki ostanja svoj b'i in delovanje na naprednih načelih demokratičnosti in stremeljenja po družbeno-kulturnem napredku, smatra referendum o razpoki, ki so ga sprožile mračne sile, da bi skalele družbene odnose v državi, za nedopusten napad na vsa ta načela. Zato smatra za svojo dolžnost, da se odločno izreče proti poskusom spreminjanja vsega, kar je italijanska družba z veliko težavo in na demokraciji način že dosegla.

Zakon o razpoki ni le pridobitev za vse tiste, ki jim usoda v zakonski zvezi ni naklonjena, temveč predvsem o-draz stvarnega premika v družbenih odnosih. Zato se Slovenska prosvetna zveza odločno izreče proti odpravi zakona Fortuna-Baslini in poziva Slovence v Italiji, da 12. maja glasujejo NE.

Slovenska prosvetna zveza

predlanskim pa z Bučakovo igro «Klopiče».

Ze v nedeljo jutraj so se mladi igralci zbrali pred prosvetnim domom na Proseku ter se od tu z avtobusom podali na dolgo pot proti Korošici. Pot jih je vodila preko prelepe Kanalske doline do mejnega bloka pri Trbižu in od tu dalje ob Vrškem jezeru mimo Borovci proti Selam. V nedeljo so bili igralci prosti v ponedeljek popoldne pa je bila predstava. Ob napovedani uri je bila dvorana polna občinstva. Vsi prisotni so se uspešno zabavali s ploskanjem nagradnih nastopajočih. Po predstavi je prišel na oder domači kaplan Ivan Matko.

26. MAJA POPOLDNE

Poimenovanje šole v Bazovici in odkritje kipa P. Trubarju

Doprni kip je izdelal ljubljanski kipar Peter Černe

Bazoviška šolska mladina se pripravlja, da bi čim bolj slovesno proslavila poimenovanje šole po velikem Slovenceu in začetniku prve slovenske knjige Primožu Trubarju. Skoraj vsi naši učni zavodi imajo že imena slovenskih zaslužnih ljudi in tako bo tudi v Bazovici slovesno poimenovanje, kakor se predvideva, 26. maja v popoldanskih urah. Na to slovesnost nameravajo povabiti tudi pastora iz Derendinga v Nemčiji, kjer je Trubar živel in umrl 29. junija 1596 in kjer krasni njegov grob v cerkvi spomenik s sliko Kristusovega vstajenja, z latinskimi napisom, ki slavi njegovo življenjsko delo.

Mesta občina je popravila proslave šole, kjer bo stal spomenik na obširnem vrtu med cipresami na kamnitem stebru. Bronast doprni kip Primoža Trubarja je izdelal ljubljanski kipar Peter Černe in je enak tistemu, ki so ga pred letom Slovenci darovali Derendingu.

Trubar je Dolenec, rojen v Rašici pod Turjakom. Njegov oče je bil mlinar v grajski službi in precej veljaven mož. To je bilo tudi odločilno, da je šel Trubar v šole in bil tudi v naših krajih. Leta 1524 je prišel v Trst. Vozil se je gotovo skozi naše kraje, morda celo skozi Opčine ali Nabrezje. V Trstu je tudi slovensko pridigal in bil je cerkven pevec in škofov služabnik. V Trstu, kakor sam pravi, mu je bil škof Peter Bonomo pravi učitelj in za mladega duhovnika je bila prava sreča, da je dobil tako odličnega vzgojitelja in dobrotnika v mestu. Nadalje beremo v njegovih spisih, da nikoli prej se ni tako dobro godilo kakor prav v Trstu.

V šoli bodo ta dan priredili razstavo fotografij, ki prikazujejo kraje in pisanje iz tedanje dobe, ko neko ljudstvo še ni znalo pisati in brati. Sploh pa bo za bazovsko šolo to prazničen dan, morda eden najzanimivejših datumov tukajšnje šole v njeni stoletni zgodovini.

M. P.

Proces proti antifašistu zaradi odstranitve misovca med proslavo v Rižarni

Leto dni po dogodku, ki je tedaj med proslavo 25. aprila v Rižarni, razburil demokratično javno mnenje, bo pred tržaškim sodiščem na kazensko obravnavo proti antifašistu Liberu Tribušnu, katerega dolžilo, da je sodeloval pri odstranjevanju nekega misovskega svetovalca iz Rižarne.

Dr. Stigliani je iz tega naredil velik hrup v samem občinskem svetu, čemur je še sledila kazenska prijava. Po nujenju sodnega funkcionarja Dr. Coassina je namreč dr. Stigliani, neglede na smisel proslave v Rižarni, nastopal kot občinski svetovalec, torej «javni funkcionar». Zato je Tribušni bil prijavljen in bo danes jutraj sojen, češ da je «zallil javnega funkcionarja» in «zasebnega nasilja».

Nalezljive bolezni v tržaški občini

Občinski zdravstveni funkcionar je sporočil, da so v tednu od 15. do 21. 4. letos zabeležili naslednje primere nalezljivih bolezni: 5 primerov škrlatine, 17 primerov ošpic, 19 primerov noric, en primer šneha, en primer rdečk, en primer srbečice (izven tržaške občine) ter en primer nalezljivega vnetja jeter.

Trubar je Dolenec, rojen v Rašici pod Turjakom. Njegov oče je bil mlinar v grajski službi in precej veljaven mož. To je bilo tudi odločilno, da je šel Trubar v šole in bil tudi v naših krajih. Leta 1524 je prišel v Trst. Vozil se je gotovo skozi naše kraje, morda celo skozi Opčine ali Nabrezje. V Trstu je tudi slovensko pridigal in bil je cerkven pevec in škofov služabnik. V Trstu, kakor sam pravi, mu je bil škof Peter Bonomo pravi učitelj in za mladega duhovnika je bila prava sreča, da je dobil tako odličnega vzgojitelja in dobrotnika v mestu. Nadalje beremo v njegovih spisih, da nikoli prej se ni tako dobro godilo kakor prav v Trstu.

V šoli bodo ta dan priredili razstavo fotografij, ki prikazujejo kraje in pisanje iz tedanje dobe, ko neko ljudstvo še ni znalo pisati in brati. Sploh pa bo za bazovsko šolo to prazničen dan, morda eden najzanimivejših datumov tukajšnje šole v njeni stoletni zgodovini.

M. P.

Z izletom zaključek pusta na Opčinah

Vaški pustni odbor z Opčin je sklenil zaključiti letošnji pust z izletom v Pekel. V ponedeljek, 15. t.m., se je odvila kolona zasebnih avtomobilov s sodelavci in družinskimi člani izpred spomenika padlih na Opčinah in krenila na pot preko Postojne do Vrhnike, kjer je zavrnila po stranski poti do Bistre pri Vrhniki. Bogati in izredno zanimivi Tehniški muzej Slovenije s številnimi oddelki je pritegnil zanimanje Opencev. Vsem je bilo žal, da ni bilo več časa na razpolago za ogled zbirke orodja, strojev in drugih predmetov.

Končni cilj izleta je bil nekaj kilometrov oddaljen Pekel. Udeleženci so v Borovnici videli magični steber, edini ostanek borovniškega mostu.

V prijazni gostilni v prelepi soteski Otavšice je izletniki čakalo kosilo. V domačem okolju in v prijetnem vzdušju je kaj hitro potekel popoldan. Ta kraj je za otroce poseben raj in družba je bila vsa okolica polna.

Izlet je dosegel svoj namen. Zrhlane družinske vezi, rad stalnih odnostnih v času priprav na kraski pust, so se spet trdno spojile. Vse je bilo pozabljeno in odpuščeno, treba je misliti na prihodnjega.

Pozno v noč so se izletniki vrnili veseli in zadovoljni domov. Ostala je želja, da bi prišlo čimprej še do drugih takih izletov.

26. t. m. občni zbor zadruge «Naš Kras»

Zadruga Naš Kras vabi člane na redni letni občni zbor, ki bo v petek, 26. aprila, ob 15. uri v prvem sklopilju ali v soboto, 27. aprila, ob 19.30 v drugem sklopilju. Občni zbor bo v prostorih restavracije Furlan na Rečentobru. Vljudno vabljeno.

Prekop grobov pri Sv. Ani

Občina obvešča, da bodo na pokopališču pri Sv. Ani v kratkem prekopali grobove v skupni grobnici št. LIV, kjer ležijo posmrtni ostanke vseh, ki so jih pokopali ob 19. aprila 1964 do 27. maja 1964. Svoji umrlih, ki bi radi premestili posmrtno ostanke svojih dragih, se lahko zgledajo od 28. maja do 6. junija 1974 pri varstvu pokopališča ali pri občinskem oddelku za javna dela v Pasazi Costanzi 2/IV., soba št. 427. Prekop grobov bodo izvedli ob delavnikih (razen sobote) od 8. do 10. ure.

GORIŠKI DNEVNIK

MNOŽIČNA MOBILIZACIJA OB DNEVU ODPORNIŠKEGA GIBANJA

Letošnji 25. april v znamenju okrepljenega boja proti sovražnikom napredka in miru

Razpored polaganja venecv in spominskih svečanosti - Zahvala Vrhovcev

Te dni se bodo naši ljudje spomnili pomladi 1945. leta — od takrat je poteklo 29 let — ko so po dolgi in naporni borbi premagali neenakega sovražnika, nacifazizem, ter si prvič v svoji zgodovini izbojevali resnično svobodo in pravico, da sami odločajo o svoji usodi.

Nase kraje je narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije, ki se je borila na strani zavezniških sil proti Hitlerjevemu «novemu redu», po težkih bojih in z velikimi žrtvami osvobodila 1. maja, tako da ima ta dan za nas dojni pomen: simbolizira napore delovnih ljudi za osvoboditev dela ter predstavlja hkrati obletnico dneva, ko smo Slovenci slavili zmago svojega orožja nad okupatorjem.

Italijanska republika je proglasila za praznik odporiškega gibanja 25. april, dan vstaje v Milano in v severni Italiji ter proslavljamo tudi pri nas 25. april kot dan zmage italijanskega odporiškega gibanja nad nacifazizmom in pričetek svobode, v kateri je spet zazvelo tisto demokratično in parlamentarno strankarsko življenje, ki ga je uničil fašizem.

Letošnji 25. april proslavljamo na Goriškem pod globokim vtisom svečanega odkritja spomenika padlim v osvobodilni vojni in žrtvam fašizma na Vrhu v občini Sovodnje. Z manifestacijo, na kateri je bilo prisotnih nekaj tisoč udeležencev, se nismo samo poklonili spominu padlih na Vrhu, ampak smo predvsem poudarili našo trdno pripravljenost za vsako ceno vztrajati na pridobitvah osvobodilnega boja ter čuvati demokratične ustanove pred napadom fašistov, ki so prva bojna vrsta imperializma, reakcije in klerikalizma.

V času ponovnih fašističnih omejitvskih zahtev in kaljenja dobrih sosedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, katerim se z Almirantejevim nastopom v Trstu pridružuje tudi poziv na odkrit napad na našo narodno bit, predstavlja manifestacija ob partizanskem spomeniku na Vrhu odločen odgovor vseh protifašističnih sil, in zlasti naše narodnostne skupnosti, da ne dovolimo igre okoli meje, ki je s sporačeno postala dokončna, in da bomo s skupnim bojem vseh demokratičnih in protifašističnih sil preprečili fašistom udarec po naši skupnosti in s tem preprečili tudi udarec, ki ga prek fašistov namenjajo demokratični italijanski republikanski imperialistični krogi.

Zavedajoč se takšnega pomena, ki ga je zadobila sobotna slavnost na Vrhu, se pripravljali odbor za postavitev spomenika zahvaljuje predstavnikom parlamenta, dežele, pokrajinske in občinskih uprav, strank in organizacij, ki so s svojo osebo navzočnostjo, z razvitem praporov in s polaganjem venecv poudarili svečanost odkritja spomenika. Prav tako se pripravljali odbor zahvaljuje pevcem domačega pevskega zbora «Danica», pevcem zbora «Oton Župančič» iz Standreža, Partizanskega pevskega zbora iz Trsta, godbenikom pihalnega orkestra «Kras» iz Dobrebode ter recitatorjem.

Jutri, v četrtek, ob 10. uri bo vrhovska sekcija ANPI proslavila 25. april pri spomeniku, kjer bo spregovoril predsednik sekcije Ludvik Devetak.

Dan odporiškega gibanja bosta danes ob 20. uri pred spomenikom padlim v Sovodnjah počastila sovodnjska občinska uprava in sekcija ANPI za vsa Peč, Rupa in Gabrje. Za občinsko upravo bo spregovoril župan Češut, za sekcijo ANPI pa predsednik Oskar Malič.

V okviru dneva odporiškega gibanja je pokrajinska uprava priredila v ponedeljek izlet zastopstva dijakov višjih srednjih šol v Rižarno v Trst; izleta se je udeležilo okoli 150 dijakov. Danes ob 17.45

OB VČERAŠNJI STAVKI

Dijaki zahtevajo večje samoupravljanje v šolah

Stavkali so tudi dijaki trgovske šole

Včerašnje dijaške stavke, ki se je vršila v vsej državi, se je udeležilo tudi veliko dijakov z Goriškega, med temi tudi dijaki slovenske trgovske šole. V posebnem letaku, ki ga je izdal medšolski dijaški odbor, so pod raznimi točkami obrazložili pomen stavke. Dijaki se borijo za večje samoupravljanje v šolah; hočejo imeti volilno pravico ob 18. letu starosti ter izražajo nezadovoljstvo zaradi ostrega pritiska nazadnjaških sil, ki s protiprogandno o razpoki hočejo zatreti to demokratično pridobitev.

V nekaterih šolah so dijaki skučali notranje skupščine, na katerih so razpravljali o teh problemih. Take skupščine so bile v tehničnem zavodu «Fermi» ter v znanstvenem liceu v Trzinu, kjer se je zbralo veliko dijakov iz drugih šol.

Spomladanski izlet dijakov treh višjih šol

Dijaki treh slovenskih višjih šol, gimnazij - liceja, učiteljskega in trgovske šole, bodo ob jutri do ne-

bo pokrajinska uprava položila venca na spomeniku padlim na glavnem pokopališču ter k židovski sinagogi v Ascolijevi ulici.

Sekcije ANPI bodo imele v četrtek spominske svečanosti s polaganjem venecv: v Števerjanu ob 8.45, v Pevni ob 9.10, v Podgori ob 9.20. Člani društev iz Standreža bodo ob 10. uri krenili na glavno pokopališče. Zastopstvo dobrodske občine bo ob 9. uri položilo venec pri ploči na Poljanah, ob 9.30 na pokopališču v Dolu, ob 10. uri na pokopališču v Jamljah, ob 11. uri bo krenil sprevoz izpred županstva v Dobrebodo k spomeniku, kjer bo na proslavi spregovoril župan Jarc. Pri polaganju venecv v občini Dobrebodo bodo nastopili zbor «Kras» iz Dola in s Poljan, zbor «Jezero» in pihalni orkester «Kras» iz Dobrebode.

TRINAJSTI DAN RAZPRAVE PROTI OBTOŽENIM POKOLA V PETOVILJAH

Giorgio Brigadini je včeraj potrdil hude obtožbe a se je na vprašanja branilcev večkrat zarekel

Tudi Claudia Turus je potrdila svoje prejšnje izjave na račun Scopazzijeve - Danes soočenje med Di Biaggiom in Furlanom

Claudia Turus in Giorgio Brigadini sta bili včeraj dve važni obtožilni priči na procesu proti obtoženemu atentatu proti karabinjerjem v Petovljah pred tržaškim porotnim sodiščem. Priči sta potrdili nekatere hude obtožbe okolnosti na račun nekaterih obtožencev, nista pa na razpravi povedali stvari na enak način kot pred preiskovalnim sodnikom. Zaradi tega je branilec uspešno iztrgal priča nekatere važne izjave, ki lahko postavijo v dvom celovitost njunih prejšnjih in sedanjih izjav.

Claudia Turus je suho, še ne dvajsetletno dekle, in zaradi kratkovidnosti nosi naočnike. Bila je lastnica avtomobila, ki ga je podčevala po očetu, ni pa imela soferskega dovoljenja. Zato je večkrat posojala avto Scopazzijevi, ki je z Resenom bivala v Ulici Marconi blizu njegovega stanovanja. Scopazzijeve je šofirala avto in sta večkrat šli s prijatelji na kratke izlete.

Tako je bilo tudi 26. maja 1972 zvečer. Turusova je šla k Scopazzijevi, ta ji je predlagala, da bi šli po Resena v motel ACI na Tržaški cesti, kjer ji bil zaposlen kot kuhar. Z njima je šel tudi prijatelj Sergio Tuntar. Ustavili so se na stranski cesti ob motelu, kjer je trgovina s pohištvo, obšli so stavbo in se nato vsteli na teraso pred motelom. Kmalu zatem se je pojavil Resen, oblečen normalno, ne kot kuhar, spet se je oddaljil in se nato dokončno vrnil. Vsi štirje so šli v gostilno na Oslavje odtod pa po polnočni dobi.

Važnost pričevanja Turusove je v njenih izpovedih. Karabinjerjem je najprej povedala, da ni skozi zadnja okna kuhinje videla Resena na delu. Včeraj pa je na sodišču povedala, da je bila 5-6 metrov od oken in da ni mogla videti ničesar, kar se je dogajalo v kuhinji. Potrdila pa je, da ji je Scopazzijeve v svetovetla naj karabinjerjem povedal, da je Resena videla v kuharski obleki skozi zadnja okna kuhinje to ker je prav, da se karabinjerjem pove tako.

Po Resenovem vkrcanju je šla večkrat k Scopazzijevi, ki je takrat bivala v južnem delu mesta, pri Standrežu. Najprej je dejala, da je šla tja sama, le nekajkrat v družbi kakor prijateljice, nato pa je, na vztrajna vprašanja odvetnika Ma-

delle na izletu v srednji Italiji. Izlet bosta dva, enega privedejo z avtobusom dijaki trgovske šole, na drugem pa se bodo študentje učiteljskega liceja z vlakom odpeljali v zgodovinsko važne kraje srednje Italije.

Dijaki trgovske bodo obiskali več krajev v Emiliji Romagna, Toscani in Umbrii.

Avtobus bo jutri jutraj ob 6. uri odpeljal s Travnika ter bo vozil skozi Standrež, Sovodnje, Dol in Dobrebodo.

Dijaki ostalih dveh šol bodo šli v Rimini ter obiskali še nekaj drugih zanimivih mest v tem delu države. Dijaki vseh treh šol se bodo srečali v San Marinu, kjer bodo imeli skupno kosilo.

Delavec iz Vileš padel s strehe

V goriški bolnišnici so sprejeli na 40-dnevno zdravljenje 34-letnega delavca Luciana Lebana iz Vileš za radi zloma levega zapestja, možganjskega pretresa in verjetnega zloma nosne kosti. Leban se je poškodoval v Zagradu, kjer je kot zidar delal na strehi brata Valerija. Pri polaganju korcev je nerodno stopil in padel s 7 metrov višine.

V okviru 25. aprila bo goriška občinska uprava uresničila več pobud. Župan De Simone bo ob 9.30 počastil spomin na Žide, ki so jih nacisti uničili v koncentracijskih taboriščih. Vsem dijakom višjih šol bo odbor razdelil zbirko tekstov o odporiškem gibanju, in sicer razlago o podelitvi zlate medalje republikane Einaudija na srečanje z Alcidom Cervijem, očetom sedmih sinov, ki so jih nacisti ustrelili v Reggio Emilii. Vsaki šoli so podelili nekaj izvodov knjige, ki jo je gibanje za osvoboditev Furlanije izdalo novembra 1973. Poleg tega bo občina položila venca na glavno pokopališče, na pokopališču v Ločinu in v Pevni ter povsod, kjer obeležja spominjajo na žrtvovanja za osvoboditev.

TRINAJSTI DAN RAZPRAVE PROTI OBTOŽENIM POKOLA V PETOVILJAH

Giorgio Brigadini je včeraj potrdil hude obtožbe a se je na vprašanja branilcev večkrat zarekel

Tudi Claudia Turus je potrdila svoje prejšnje izjave na račun Scopazzijeve - Danes soočenje med Di Biaggiom in Furlanom

niacca, povedala, da je bila nekajkrat pri Scopazzijevi s prijateljem Marcom Ragnijem. Ker je odvetnik Maniaco dejal, da je priča skušala nekaj zakriti sodnikom je prišlo do prepira med branilci in prvim tožilec. Predsednik dr. Corsi pa ni sprejel branilčevega vprašanja o občejuvanju med Turusovo in Ragnijem. Turusova je tudi povedala, da ji je ob priliki takega obiska (najbrž je bilo to v začetku novembra 1972) Scopazzijeve rekla, da je poslala Resenu telegram v neko francosko mesto. Preiskava o tem telegramu ni rodila sode; telegram ni bil poslan iz Gorice, na ladji pa Resen ni dobil ničesar.

Ker odgovori Turusove o premikih Resena 26. maja zvečer v motelu ACI niso zadovoljili je predsednik odredil, da si bodo v petek, ko bodo sodniki prišli v Gorico, ogledali tudi motel, da bi si ustvarili o sebi sliko o tem objektu.

Ko je Turusova šla iz dvorane je za njo pihel Scopazzijeve; na hodniku sta se bvisi prijateljsko poteno ozmerjali.

Druga obremenjena priča je Giorgio Brigadini, lastnik avtomobilskih delavnic v Svetogorski ulici. V njegovi delavnici je delal brat Mario, včasih pa je bil za pomočnika tudi Furio Larocca. Tega je od časa do časa obiskoval obtoženi Budicin, včasih pa je prihajal k njemu na kratke pogovore tudi Enzo Badin.

Brigadini je povedal, da je nekega dne v delavnico Giorgio Budicin in precej razburjeno dejal: Larocci: «Naguli so nas!... Karabinjerji vede vse...» Povedali so mi tudi, da sva bila v Pieris... Tiste barabe... Povedali so mi tudi, da bodo drugi dobili dosmrtno ječo, mi dva pa boma moli kaznovana... V Vidmu so me držali tri dni...» Brigadini je ob prihodu Budicina v delavnico tolkel s klavirnim in se posluževal tudi električnega svedra. Zaradi ropota je šel na del Budicinovih izpadov. Potrdil je izjave, ki jih je dal tako karabinjerjem kot preiskovalnemu sodniku. Vendarle pa se je na vprašanja branilcev nekajkrat zarekel. Preiskovalnemu sodniku je dejal, da je Budicin ob tisti priliki dejal: «Drugi bodo dobili dosmrtno ječo...», včeraj pa je sodnikom povedal, da je Budicin dejal, da je bilo to mnenje karabinjerjev. Seveda je prišlo spet do spora med javnim tožilec in branilci, dr. Pascoli je dejal, da mora priča govoriti resnico in da so ga na to opozorili že med zaslišanjem, odv. Battello pa je zaklical, da niso dovoljene grožnje.

Na včerašnji razpravi so si sledile tudi druge priče: Roberto Vintin, Renzo Vili, Giovanni Rubin, Adalberto Veronesi, Giuseppe Podgornik, Giorgio Paolotti in Vittorio Sorinillo, vsi so bili zaposleni v motelu ACI in se v odgovorih, če je Resen delal 26. maja zvečer, niso soglašali. Javni tožilec hoče očitno dokazati, da Resen tisti večer ni delal (delal je sicer samo nekaj dni) in da je pripravil krajjo ali celo osebo ukradel avtomobil v Ulici del Brolo.

Franco Flebus in Claudio Grusovin sta 31. maja zvečer šla, po zaključnem televizijskem prenosu ometne tekme, z Budicinom v Vidmu. Bila sta od mladih let prijatelja in tisti večer se jima je zdel čisto normalen. Na cesti so opazili več policijskih patrulj.

O zapučenem fiat 500 ob cesti pri Petovljah je pričala še uradnica Francesca Iglozji, ki je vsak dan vozi iz Zagreja v Gorico. Ni pa prišla na razpravo Sergio Tuntar in postal telegram, da bo prišel pričat 2. maja. Predsednik je odredil, da ga pripeljejo na sodišče karabinjerji.

Današnja, štirinajsta, razprava bo vsekakor zanimiva. Nadaljevalo se bo zaslišanje Walterja Di Biaggia, zaslišali bodo Furlana, Paolottija ter Maria Budicina. Na sporedu je tudi soočenje med Di Biaggiom in Furlanom. Oba sta nekaj časa živel v Mezzorano, oba sta končala v Zagradu. Furlan je sedaj na svobodi in kaže, da biva v stanovanju Mezzo-

SEJA POKRAJINSKEGA SVETA

Prizadevanje Goričanov za avtocesto od N. Gorice do Postojne in Ljubljane

Začetek razprave o letošnjem proračunu

Na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta v Gorici je prišla do izraza zaskrbljenost o gradnji avtoceste od državne meje proti Ljubljani. To v zvezi s člankom v ljubljanskem Delu prejšnji torek, kjer je bilo napisano, da je Cestni sklad Slovenije odločil nadaljevati gradnjo slovenske avtoceste od Razdrtega do Se-nožeč. V debato so posegli svetovalci Marizza, Zaccai, Waltritsch, Ciani, zaključil pa jo je dr. Chien-taroli. Marizza in Zaccai sta izrazila

IZLETNIKE V ŠPANIJO OBVEŠČAMO

Ker je v tretji skupini naših izletnikov precej Goričanov, bo 25. aprila odpeljal posebni avtobus (La Grades) ob 5.15 s Travnika v Gorici na letališče Brnik. Vse goriške izletnike prosimo, da so ob napovedani uri na Travniku.

V proračunski debati so govorili Poletto, Zorzenon, Dessenis in Margera Poletto (KPD) je govoril o kro-ničnem deficitu, dejal, da je treba uresničiti to kar se je govorilo na shodu o krajevnih upravah v Pordenonu v začetku 1973. Predlagal je resolucijo o večji avtonomiji krajevnih uprav ter drugo, v kateri je govoril o psihiatrski oskrbi. Omenil je tudi vročino služnosti in škodo, ki jo povzroča goriškemu gospodarstvu.

O tem vprašanju je govoril tudi Zorzenon (PSDI), ki je poudaril nujnost novega zakona o vojaških služnostih. Dejal je, da mora biti pokrajinska uprava pobudnik konzorcijev, med katerimi je najvažnejši o avto-busnih prevozi. Zazlel se je večje sodelovanja s Trstom o vprašanju industrijskega razvoja. Dessenis (KD) je govoril o ribolovu. Pokrajina se mora odločneje zavzeti za borbo proti onesnaženju Soče, Vipave in Idrije, v laguni in morskih vodah pa je treba preprečiti uničenje ribjega zaroda.

O vprašanju socialnega skrbstva in zdravstva pa je govorila Bianca Margera (KPD). Zazlela je večje sodelovanje z drugimi pokrajinami na področju vzgoje gluhoonemih, zahtevala odpravo samostojnih uprav bolnišnic, vključuje psihofizičnih bolnih otrok v redne šole in v normalno življenje, raztegnitev zakona 336 delavcem, bivšim bojevnikom v zasebnih tovarnah.

Na tmini seji so z

GLEDANJE V. BRITANIJE NA BLIŽNJI VZHOD

Široke ambicije a ozki interesi

Po medenem mesecu v Acapulcu čakajo Kissingerja teže preizkušnje v Damasku in Tel Avivu - Angleži o Sovjetski zvezi in Siriji - O nasprotnih in enakih interesih

Prizadevni britanski diplomati po- ročajo iz Egipta, kako prisrčno so bili v Port Saidu sprejeti britanski potapljači in ladje, ki se bodo tu spoprijeli z napornim delom čišče- nja Sueskega prekopa. Britanski diplomatski komentatorji, ki v Lon- donu prenašajo mnenje zunanjega ministrstva, pa v tem ne vidijo nič liricega in ganljivega, raje na- sprotno.

In vendar je v teh ocenah, na- vzlic sedanji napetosti in obenju o- rožja na izraelsko - sirske meji, tudi utešna misel, da je vse, kar se tam dogaja, utemeljeno s strem- ljenjem, da vsak sebi zagotovi bol- še karte za kasnejša pogajanja o- krog diplomatske mize, ne pa s tež- njo, da se nadaljuje s krvavim ob- računavanjem.

Prav zaradi tega bo bližnji angazma ameriškega zunanjega mi- nistra, dr. Kissingerja, ki bo nje- gov prvi večji nastop na diplomat- skem področju po njegovem poro- čnem medenem mesecu, kot menijo londonski ocenjevalci, tudi njegova doslej največja preizkušnja na teh tleh številnih preizkušanj. Arabsko- izraelskim zapletitjem, poudarja- jo v Veliki Britaniji, se zdaj pri- družuje medsebojni ameriško - so- vjetski spopad - podobnih ambi- cij v svetovni diplomaciji pomirja- nja in pogajanja, kakor tudi raz- ličnih ambicij okrog vpliva in po- zicij na Bliznjem vzhodu.

To predstavlja bistveno misel v vseh britanskih analizah sedanje- ga stanja na Bliznjem vzhodu. Iz vseh teh analiz za takisto izhaja, da bi sovjetska diplomacija zdaj želela prenesti razgovore in poga- janja o Bliznjem vzhodu v švicar- sko "diplomatsko metropolo" in jih tako nekako "rešiti" pred dr. Kis- singerjem, ki je zadnje mesece ta- ko imenitno nastopal v bilateralnih diplomatskih poizkusih, da je na- sprotno supersilo domala potisnil s tamkajšnje prizorišča.

Ob takšnem tolmačenju politično- diplomatskih potez, menijo Britan- ci, so trenutno na kritičnih tleh sirske in sovjetske težnje ubrane na isto struno, dasiravno se njune skrajne ambicije razlikujejo: Si- rija - menijo v Londonu - si želi ponovno nazaj pridobiti nekaj od izgubljenega ozemlja iz še šestdeset- ne vojne v l. 1967 ter si zagotoviti boljše pozicije na mirovnih poga- janjih, SZ pa nekaj od izgubljene- ga vpliva na Bliznjem vzhodu in da bi, obenem s tem, nadaljevala svojo širša pogajanja in sporazu- mevanja z ZDA.

In tako sta zdaj - kot izhaja iz britanskih analiz - diplomaciji o- beh super sil soočeni tudi z dilemo, kako naj bi dosegli največ kar je mogoče za svoje interese na pro- storu Bliznjega vzhoda in pri tem obenem kar najmanj škodovali svo- jim dogovorom, ki se tičejo ostalega sveta.

Ker so zdaj v središču pozornosti sovražnosti med Sirijo in Izra- elom, vtem ko je v Veliki Britani- ji, spritoč davnih zvez z arab- skim svetom in simpatiji za ta svet, poznavanje arabskih čustev doma- la vedno bilo boljše kot kjerkoli, prav zaradi tega, torej, gledajo zdaj tu na sirska stališča kot na težko preizkušnjo naj si bo za živ- ce, kakor tudi za spretnost vseh tistih, ki v dogajanje vple- teni. Zlasti pa - kot ponavljajo v Veliki Britaniji - za dr. Kissinger- ja in predsednika Sadata.

Navedeni primer, kako bi po e- nem od značilnih britanskih kome- narjev imeli sirske ukrepe in sta-

lišča razumeti Amerikanci in E- gipčani:

«... Za dr. Kissingerja Sirci po- šiljajo sporočilo, ohranujoč to voj- skovanje na Bliznjem vzhodu: Mi lahko postavimo veto na mir in ta- ko, verjetno, razbijemo tudi vaše dragoceno sporazumevanje z Mo- skvo. Edini način, da dr. Kissinger reši svojo politiko in s tem svoj sloves je, da izkoristi močne ame- riške pozicije v teh pogajanjih in prepriča Izraelce, da pristanejo na sirske predloge... Za egiptovskega predsednika Sadata ima ta sirske signal dr. Kissingerju izjemno gro-

(Nadaljevanje na 6. strani)

DVE NOVOSTI NA SLOVENSKEI KNJIŽNI POLICI

Gardonyiev «Atila, bič božji» in «Pomlad» Sigrid Undsetove

Prvo je eno izmed klasičnih del madžarskega slovstva drugo pa prihaja izpod peresa norveške nobelovke

Pisatelj Geza Gardonyi, ki sodi med najbolj brane in prevajane madžarske klasike, slovenskim bralcem ni neznani, saj smo v za- ložbi Pomurske založbe s sedežem v Murski Soboti dobili že prevod njegovega romana Zvezde nad Eg- rom. Gardonyi, ki se je rodil v Gardu ob Blatnem jezeru leta 1883 (umrl je leta 1922), je bil po- ključni novinar, učitelj, kasneje pa se je posvetil izključno pisatelje- vanju. Napisal je vrsto romanov, od katerih nam drugemu zdaj prav tako posreduje založba iz Murske Sobotke. Gre za roman Neviden človek, za roman, ki je v slovenskem prevodu dobil naziv Atila, bič bo- žji. Ta roman je prevedel Jožef Smej, opremlil pa Zoltan Gabor.

Roman Atila, bič božji je zgo- dovinski roman. Napisan je v prvi osebi, v kateri nam pripoveduje Zeta, cesarjev knjižničar v Ko- stantinopolu svojo življenjsko zgo- dobo. Zgodbo nekdanejšega sužnja iz Trakije, ki ga je oče prodal, pa je potem postal suoben in se prostovoljno uslužil pri hunkem poglavarju Ceahu, ker je imel rad njegovo hčerko Emiko. Sodeloval je pri bojih Hunov z raznimi eu- ropskimi plemeni, doživel smrt A- tile, velikega hunskega poglavarja in slednjič pobegnil v Kostanti- nopol, kjer je retorju Priskosu po- mapal napisati zgodovino hunskega pohoda.

Roman Atila, bič božji je zgo- dovinski roman, v katerem je pi- satelj ovekovečil Priskosovega pi- sarja Zeto, prikazal pohode Hunov na evropski zahod in jug, vanj pa vpletel lubezen - zgodbo. Roman je napisan v stilu zgodovinskih ro- manov druge polovice 19. stoletja in se odlikuje po pestri in zanimi- vi zgodbi. Današnjemu zahtevnej- šemu bralcu pa ne pomeni kaj bi- stveno velikega in predstavlja predvsem solidno, zanimivo bra- nje za veliko poprečnih bralcev. Mnogo večje umetniške vredno- sti je drugi roman, ki je v prevodu Janka Modra izšel pri isti za- ložbi. Gre za prevod romana PO- MLAD, ki ga je napisala znana

norveška pisateljica, Sigrid Und- set. Njo slovenski bralci dobro po- znajo, zlasti po romanih Kristina Lavransova hči in Olav Audunov sin, pa po romanu Jenny. Pisate- ljica, ki je tudi norveška Nobelov- ja nagrajenka, je zdaj predstav- ljena z romanom Pomlad, ki ima vse oblike velikega pripovednega teksta.

Kot vsa dela te pisateljice tudi ta roman, čeprav je nastal v prvi polovici preteklega stoletja, izra- za napredne družbene ideje, ki dajejo še danes temu delu polno vrednost. Poleg idejne osnove pa vsa toplota človeških usod, jasni značaji in zanimivi prepleti dje- lov, ki temu delu visoko umetniško vrednost, ki je roman do današnjih dni ni izgubil.

Sl. Ru.

Atomske «okužbe» v Avstriji

DUNAJ, 23. — Avstrijska poli- cija ima polne roke dela. Njene strokovne ekipe obiskujejo bol- nišnice, farmacevtska podjetja, laboratorije, atomska središča in podobne ustanove, da bi odkrile, kaj je na stvari v zvezi z «at- omskim okuženjem» dveh vla- kov, do česar je prišlo pred dnevi. Kakor je znano, so pred nedavnim neznanici raztrosili po dveh vlakih radioaktivno snov.

Preiskovalna policija meni, da gre za dve epizodi, za kateri je kriv nekdo, ki ima dostop do radioaktivnih snovi. In to, ki je na neki način edino logično, je vse, kar policija ve.

Včeraj so strokovnjaki, oprem- ljeni z geigerjevimi števci, pri- hiteli na glavni kolodvor v Lin- sburku, kajti nekdo jim je bil telefoniral, da je na vlak Muen- chen - Rim nekaj radioaktivne snovi. Toda šlo je za neumno šalo, kajti geigerjevi števci niso dali nikakršnega znaka. Avstrijska policija je v zvezi s tem primerom še bolj zaskrbljena, kajti v zadnjih dneh se podobne neumne šale ponavljajo.

Dunajski gasilci pa so s svoje strani in svojimi tehničnimi sredstvi pregledali vse železni- ške vagon, lokomotive in pomož- na sredstva, da bi preverili, kaj je na stvari. Rezultat celodnevne- ga dela je bil nič, kajti gei- gerjevi števci niso dali nikakrš- nega znaka in je potemtakem ves dunajski železniški park po- polnoma «čist».

Toda skozi dunajske kolodvore vozijo številni vlaki in zato ni nu- jno, da bi z atomskimi odpad- ki «okužen» vagon ali celo vlak «čakal na gasilce».

Izgnotje majhnega zavoja za jodijem 131 je «vzelo mir» av- strijskim policijskim silam. Po tem, kar zatrjujejo na sedežu du- najske policije, se je zavojček jodija 131, ki so ga poslali neki bolnišnici v Salzburgu, enostav- no izgubil. Za sedaj ne morejo najti neposredne zveze med iz- ginotjem zavoja radioaktivne sno- vi ter dvema epizodama radioak- tivnosti na vlakih. Toda zadeva postaja sumljiva.

Direkcija avstrijskih železnic je razpisala nagrado 100 tisoč si- lingov, ki jo bo dobil tisti, ki bo odkril krivce za atomsko okužbo vlakov. Avstrijski tisk obsežno piše o tej zadevi in pisanje tiska odraža dejansko nerazpoloženje avstrijskega javnega mnenja. Si- cer pa avstrijski policijski krogi pravijo, da more biti število ljudi, ki so se polastili radioak- tivnih snovi, s katerimi so okužili železniške vagon, majhno.

Kot že rečeno, se pozornost avstrijskih policijskih oblasti us- smerja proti tistim ustanovam, kjer se proizvajajo atomske sno- vi jodij 131 in indij 111, ki se u- porabljata v zdravstvene neme- ne. Vrh tega je avstrijska poli- cija usmerila svoje raziskave v avstrijske atomske centre na Du- naju in v Seibersdorfu.

Zadeva se je začela 16. t.m. ko je nekdo po telefonu obvestil po- licijo, da je neki vagon vlaka, ki povezuje Dunaj z Rimom, a- tomsko «okužen». Čeprav je bil vlak na tem, da odpotuje, so v vsej naglici preverili vest in ugotovili, da so v enem kupeju vagona prvega razreda sledovi jodija 131. Nslednji petek je prišlo do ponovnega alarma. To- krat so zasledili sledove indija 111 na vlaku, ki povezuje Du- naj z Linzem. Zadeva je bila tu bolj zapletena, kajti okužbo so odkrili na 12 oseh. Nikogar od «prizadetih» niso zadržali, pač pa le «razkužili» in poslali do- mov. Sledove radioaktivne snovi so našli tudi na nekem zaboji v prtljžniku.

Izvedenci menijo, da je bila radioaktivna snov razširjena po vagonu v obliki prahu ali te- kočine. Kar zadeva jodij 131, katerega sledove so odkrili na se- dežih vlaka, je gotovo, da je bil razširjen v obliki tekočine, ker so na sedežih opazili madeže. Gre za tekočino, ki se uporablja pri zdravstvenih diagnozah.

Kot v številnih drugih podobnih primerih, so se tudi v tem pri- meru oglašili ljudje, ki si lasijo «očetovstvo» tega dejanja. Gre baže za člane neke politične sku- pine, ki pa se je oglašila že v nekaterih drugih primerih.

NOCOJ PRI «CANKARJU» NOVA PREMIERA SAG

Nocoj bo Slovensko amatersko gledališče uprizorilo v dvorani PD Ivan Cankar Igorja Torkarja igr. «Požar», ki jo je režiral Seržej Verč

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 24.4.) Ne obljublajte ničesar brez čuta od- govornosti. Tudi v odnosih z ljub- ljeno osebo bodite bolj previdni.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Če boste se tako lahkomišlji, boste za- zabredli v velike težave. Posvetite večer svoji družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Zaradi nekega nepredvidenega do- godka, boste morali spremeniti načrte. Ne bodite tako ljubosumni.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Uspeh nekega sodelavca bo tudi vam prinesel določene koristi. Porav- naju in v Seibersdorfu.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Povsem se posvetite svoji najljubši dejav- nosti. Srečali boste osebo, ki vas bo močno privlačevala.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Tre- nutek je zelo primeren za izbolj- šanje organizacije svojega dela. S pesimizmom boste še poslabšali položaj.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Vaše finančne pobude vam ne bodo prinesle zaželenega uspeha. Veselo združite v družini.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ne zamudite ničesar, s čimer bi lahko poenostavili delo. Vse oko-

V FILMSKIH KROŽKIH

Belgijske risanke v La Cappella

Danes, v sredo, 24. aprila ob 19. in 21. uri bo La Cappella Under- ground prikazala izbor najboljših belgijskih risank. Večer se bo za- čel z retrospektivo največjega «cartoonista» Raoula Servaisa. Pri- kazali bodo naslednje njegove ri- sanke «De Valse Noots» (1963), «Chromophobia» (1966), «Goldfra- mes» (1969), «To Speak or not to Speak» (1970) in «Pegasus» (1973). Sledil bo pregled proizvodnje dru- gih avtorjev, ki bo vseboval Ed- dyja Ryssacka «Le crocodile ma- juscule» (1964) in «Cinema-Man» (1966), Jeana Antoina «La cham- bre» (1965) in fantastično delo Geralda Frydmana «Scarabus» (1971).

S tem sporedom se namerava Cappella približati belgijskemu fil- mu, v katerega najboljših izrazih občutimo vpliv belgijskih surreali- stov, kot poudarjajo predvsem i- grani filmi Andréja Delvauxa, ka- terum namerava krožek posvetiti retrospektivo. Za letos bo poleg teh risank prikazal še tri kratke igrane filme, ki so posneti po de- lih fantastičnih pisateljev: Jeana Delira «I crutis» ter E. G. De Meysta in Louisa Verlondeja «La casa delle cicogne» (iz let 1964 in 1966, oba po stvaritvah znanega Jeana Raya) in končno Jean-Jac- ques Pechea delo «Il futuro an- teriore» (1967, po Jeanu Le Pail- lotu).

Prihodnja predvajanja v La Cap- pella predvidevajo še, poleg že najavljenih filmov iz ciklusa «sve- tovi možnosti» (od katerega je ma- ral naj odpasti le Schoedsackov «Dottor Cyclops», dodani pa je bil več drugih); 30. aprila repri- zno predvajanje Resnaisove mo- strovine «Hiroshima mon amour» (1959 z Emmanuelle Riva in Eijem Okado); 8. maja program avtor- jev italijanskega undergrounda; 21. maja mojstrovina Vincenta Mimmella «Brama di vivere» (Lust for Life, 1956, biografija Van Go- gha in Gauguina s Kirkom Dou- glasom in Anthonyjem Quinnom) in še ostala dela iz ciklusa ame- riških musicalov: že najavljenim sta dodana še dva filma, Vicen- ta Mimmella film «Due cuori in cielo» (Cabin in the Sky, 1942, i- grajo Ethel Waters, Leana Horne, Louis Armstrong) in Charlesa Wal- tersa delo «La maschera e il cuo- re» (Torch Song, 1953, igra Joan Crawford).

Gostom se je v imenu «Vesne» zahvalil za obisk podpredsednik društva Vladimir Tence, nato je spregovoril še Frančko Žerjal, pevovodja krške «Vesne».

Ob tem poročilu tako pozitiv- nega srečanja pa je vendarle po- trebna pripomba: Dolničani so se potrudili in prišli v goste v Križ, nekateri člani krškega pro- svetnega društva so se potrudili in pripravili, kar je bilo potrebno. Odziv Križanov pa ni bil temu primeren. Res je, da je bila iste- ga popoldneva v Miljah nogo- metna tekma med enajsterico kri- ške «Vesne» in moštvo mlajške- ga kluba «Muggesana», toda me- nimo, da bi pevi dolinskega zbo- ra zaslužili nekaj več pozornosti.

Peter Bogdanovich:

«Paper Moon»

Peter Bogdanovich, filmski kri- tik in režiser ima okus za rekon- strukcije, za obujanje filmov raz- ličnih žanrov: po grozljivki v «Tar- gets» (neznani v Italiji), po poklo- nu Fordu v dokumentarcu-eseju «Directed by John Ford», po Trstu se nepredavajem «L'ulti- mo spettacolo» in po objavi komičnega filma v «What's Up, Doc?» (Ma papa ti manda solo?), je sedaj prišel na vrsto komedija ameriškega 30 let s filmom «Paper Moon» (Paper Moon - Luna di carta, 1973), v katerem nastopa z očetom Ryanom O'Nealom maia Tatum, ki je sedaj že zmogala oskar.

Pisali smo že, da se nam Bogda- novichevi pokloni zdijo zgolj zu- nanji, da ne izvečijo iz stereoti- pov filma (ki so lahko tudi prijet- ni) nič osebnega. To velja tudi za «Paper Moon», ki se nam zdi vendar sprejemljivejši od «What's Up, Doc?». Bogdanovich hoče nor- da zaslediti ml obogatitve, toda v izvirni komediji kakega Capre je bilo to še bolj razvidno.

Arnaldo Jabor:

«Toda nudez sera castigada»

Tržaški kino, ki je specializiran za erotične filme, je prikazal bra- zilske film «Toda nudez sera ca- stigada» (Ogni nudita sarà proibi- ta), ki je razumljivo razočaral pu- bliko kinematografa. Gre za delo režiserja političnih filmov, Arnal- da Jaborja, ki je prisiljen z za- ostritvijo brazilske diktature pre- iti k manj očitno kritičnim de- lom. Film je vsekakor dosegel raven srebrne nagrade na ber- linskem festivalu.

Sprva smo vzeli ta film za res- no kritiko meščanske družine, za nekakšen brazilski «Pugni in ta- sca» in se nam je zdel smešen. Polagoma pa smo spoznali, da je film hote smešen, da se torej dela norca iz lastne kritike. Proti kon- cu postane to očitno in film sam postane skrajno zabaven: dialogi so kratkokomno nevdružni, čeprav režija ni vedno najboljša.

S. G.

Prejeli smo

PIONIR. Letnik 1973-74, šte. 9. Založba Mladinska knjiga, Ljub- ljana, Titova 3.

liščine bodo vam v prid. STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Deležni boste vsega zaupanja svoj- jih predstojnikov. Sreča bo na vaši strani, saj boste uresničili vse načrte.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Nekateri vplivne osebe vam bodo ponudile pomoč. Soglašali boste z idejami ljubljene osebe.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Za- doščeno bo vaši želji po spre- membah na delovnem področju. Ne bodite preveč nepoučljivi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Uredil pri sodelavcih narašča. Če hočete obvarovati neko zanimivo raz- merje, morate pokazati več di- plomatčnosti.

RADIO VELEIZIJA

SREDA, 24. APRILA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

9.30	- 11.30	Sola
12.30	Poljudna znanost	Alpinizem
12.55	Anketa o poklicih	
	Z reportažo, ki je posvečena pilotu, se danes zaključuje anke- ta, ki je obravnavala različne poklice, ki so povezani z letal- stvom oziroma z letalskim prometom. Današnja oddaja bo pri- kazala, kako se pilot na svoj poklic pripravi, posebno bo pri- kazano življenje v vojaški akademiji v Pozzuoliu. Govor bo na- daljeval o motivih, ki navajajo mladeniče, da izberejo ta po- klje. Končno bo prikazano tipično potovanje, ki ga opravi pi- lot od Rima do Johannesburga.	
13.30	DNEVNIK	
14.00	Sodobni vzgojni problemi	
17.00	DNEVNIK	
17.15	Program za najmlajše	
17.30	Heckle in Jeckle	
17.45	Program za mladino	
18.45	Poljudna znanost	BIOLOGIJA MORJA
19.15	Italijanske kronike	Kronike dela in ekonomije, Vremenska slika
20.00	DNEVNIK	
20.40	Tribuna o referendumu	Oddajo vodi Jader Jacobelli, na sporedu sta srečanja med predstavniki KD in KPI ter med predstavniki PSI in MSI
21.30	Športna sredi	DNEVNIK
22.30	DNEVNIK	

DRUGI KANAL

16.45	Vaterpolo	Tekme v Sirakuzi
18.45	SPORTNI DNEVNIK	
19.00	Varietjski program po željah	
20.00	ROMDO	
20.30	DNEVNIK	
21.00	MOZART	Turinski simfonični orkester bo pod vodstvom Bruna Apree izvajal Mozartov Koncert K 365 za dva klavirja in orkester. Kot pianista - solista bosta nastopila Dezzo Ranki in Zoltan Kocsis
21.30	ROMA CITTA' APERTA	Film je režiral Roberto Rossellini, v njem igrajo glavne vlo- ge Aldo Fabrizi, Anna Magnani, Marcello Pagliero, Maria Michi, Giovanna Galletti itd.

O filmu «Krim, odprto mesto» je bilo že toliko napisanega, da O bilo odveta ta film predstavljati, toda vodstvo italijanske te- levizije se je ponovno in posrečno potrudilo, da je dalo na spored primeren film na predvečer 25. aprila, dneva vstaje italijanskega ljudstva, kajti film «Krim, odprto mesto» je men- da prvi italijanski film, ki govori o italijanskem odporu pro- ti fašizmu in nacizmu, je živa slika razmer, v katerih je pred- tolilimi leti italijansko ljudstvo spremenilo tok svoje zgodovine

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10	10.50, 15.25	Sola
	Avstralija, Nikola Tesla, Med kopnim in morjem, Jugoslavija	danes, Kislina, Marksizem, Mehkužci, Dolina Mlave
17.40	Bel kamen	Srbijski film za otroke. Glavna junaka sta deklica Fia in de- ček s čudežnim belim kamnom
18.10	Obzoriki	Naveden brod
18.25	Reportaža zagrebške TV govori o povezavi naselij Kratečko in	Selišče, ki ju loči Sava, povezuje pa brod in brodar, ki je v tej reportaži pravzaprav glavni junak in pripoveduje o lju- deh, ki jih prevaža čez reko ter o svojih vtisih
19.00	Zabavna glasba	
19.20	Stari mojstri	Francesco Robba
19.45	Detel Nagajitček — risanka	
20.00	DNEVNIK	
20.25	Reportaža s priporočili in opozorili	
20.40	FILM TEDNA	VODA JE BILA TAKO ČISTA
	Je to japonski film, ki ga je režiral Yochi Takabayashi, v	glavnih vlogah nastopajo Y. Ban, S. Matsuda, A. Hitta in K. Kobayashi. O zgodbi je kaj malo reči. Film govori o budistič- nem svečeniku, ki živi s staro služkinjo. V strahotnem neurju pa se k njemu zateče lepo mlado dekle. Nekega dne pa si jo na silo vzame mlad lovec. Kasneje se še srečata v ljubezen- skem objemu. Po naključju ju zaloti svečenik, ki s tem od- krije, da je pravzaprav v dekle zaljubljen tudi on. S tem je uničen njegov svet, kajti dogodek mu je uničil mir. Delo ponuja gledalcu posebno doživetje. Nenavadna zgodba je pravzaprav brez dialoga. Režiser Yochi Takabayashi, ki je s tem filmom pravzaprav šele debutiral, je ustvaril svojevrst- no pesnitev na celuloidnem traku, pesnitev, ki je poleg dru- gega odlikuje skrbno grajena likovna kompozicija vsakega pri- zora. Posebno močni so prizori v dežju in neurju, v katerih je režiser našel izredno učinkovito souzvočje z notranjim raz- položenjem kot močnejšim elementom filma v izpovednem smislu
22.05	Poročilo s kongresa ZK Srbije	
22.20	DNEVNIK	
22.35	Prenos nogometne tekme iz Madrida	ATLETICO — CELTIC

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55	Nogometna tekma: ATLETICO — CELTIC	
	Prenos iz Madrida	
20.45	DNEVNIK	
21.45	Program UNICEF	

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po- ročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 U- pomnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Koncerti; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Zbori in Folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simfo- nični koncert; 21.55 Pesmi za vse.

TRST

12.10 Plošče; 12.15 Deželne kro- nike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Glasbeno-govorni spored; 16.05 «Il sorriso ai piedi della scala» — opera; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Ju- tranja glasba; 9.00 Male skladbe velikih mojstrov; 9.30 Minghetti-jev show; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Nasveti in glasba; 12.00 Glas- ba po željah; 14.00 Praksa samo- upravljanja; 15.30 Otroška radij- ska igra; 15.15 Poskočnice; 17.00 Popoldanski glasbeni spored; 17.45 Sergio Mendes in Brasil 77; 18.00 Progressiva glasba; 19.00 Iz pri- ljubljene opere; 20.00 Prijeten ve- čer ob glasbi; 21.00 Berite z nami.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Po- ročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi

DOMAČI ŠPORT

DANES

SREDA, 24. aprila 1974

ODBOJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA
15.30 v Gradšču
Toriana — Bor

JUTRI

ČETRTEK, 25. aprila 1974

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA
9.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Sloga — PAV Dornisch2. MOŠKA DIVIZIJA
9.00 v Trstu, Elizejske poljane
Arc Linea — Kras2. ŽENSKA DIVIZIJA
10.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — FARIT A

KOLESARSTVO

AMATERJI
14.00 v Ronkah
Sodeluje tudi AdriaMLADINCI
14.00 v Vidmu
Nastopa tudi Adria

KOŠARKA

PRVA DIVIZIJA
10.30 v Trstu
Bor — Don BoscoKADETI
9.00 v Trstu
SABA — BorDEČKI
11.00 v Trstu
Bor — Servolana11.00 na Opatnem
Polet — Italsider11.00 v Trstu
Flaminio — Kontovel

NOGOMET

2. AMATORSKA KATEGORIJA
9.45 v Trstu, Ul. Flavija
Inter SS — Primorje3. AMATORSKA LIGA
15.30 na Padričah
Primorac — Zauze13.00 v Trstu, Naselje sv. Sergija
Roianese — Union10.00 v Trstu, Naselje sv. Sergija
Cremcaffè — Union14.45 na Opatnem
Supercaffè — Breg11.00 na Padričah
Gaja — Primorje10.45 v Križu
Vesna — Domio

ZACETNIKI

10.30 v Dolini
Breg — Rosandra

PLANINSTVO

3. ČLANSKI POHOD KRASA
8.00 v Zgoniku
Prireja Kras

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNO PRVENSTVO
9.00 v Fiumigiu
Nastopa tudi Kras

TELOVADBA

FRANKFURT, 23. — Zahodna Nemčija je sprejela organizacijo svetovnega gimnastičnega prvenstva, ki bo od 20. do 27. oktobra v Münchnu. To prvenstvo je mednarodna gimnastična zveza odzvela Bolgariji, ker bolgarske oblasti niso hotele izstaviti vizum tekmovalcem rasistične Južne Afrike.

OBVESTILO

ŠZ Gaja sklicuje 4. redni občni zbor, ki bo v soboto, 4. maja 1974, ob 20. uri v prvem ali ob 20.30 v drugem sklicanju v osnovni sili «Karel Destovnik - Kajuh» v Gradci, z naslednjim dnevnim redom:

1. Predsedniško poročilo
2. Tajniško poročilo
3. Blazniško poročilo
4. Razrešnica staremu odboru
5. Volitve
6. Razno.

Vidno javljeni člani in simpatizerji združenja.

NOGOMET

POKAL POKALOV

NOGOMET

Danes v polfinalu Borussia-Milan

Milančani imajo prednost dveh golov

DUSSELDORF, 23. — Nogometaši Milana so opravili danes v Dusseldorfu zadnji trening pred jutrišnjim polfinalnim nogometnim srečanjem za pokal pokalnih prvakov. Italijanski nogometaši so pred tem povratni dvobojem z Borussia precej mirni, saj so v prvi tekmi doma zmagali z 2:0 in jim Nemci ne bi smeli delati prevelikih preglavic. Vseeno pa je trener Trapattini, ki je prevzel Roccovo in Maldinijevo dediščino precej zaskrbljen, saj najbrž ne bo mogel razpolagati z Rivero, ki trenutno ni na višku svojih moči. Vendar pa bo končna odločitev padla le pred tekmo. Ri-

Izvelec srečanja Borussia — Milan bo prenašala italijanska televizija po drugem sporedu danes ob 21.30.

vera bi prišel prav Milanu proti Borussia, ki bo najbrž predvajala izredno hiter nogomet, da bi tako nadoknadila dva gola razlike. Milančani bodo morali zato tesno nadzorovati moža, kar ne zna delati Rivera in bi tako njegova odsotnost ne bila niti odločilna. Vsekar pa ne bi smelo biti delo italijanskega moštva, ki je pridobilo nekaj zgubljenega zaupanja vase, pretežno.

BUENOS AIRES, 23. — V prijateljski nogometni tekmi je reprezentanca Argentine premagala Rumunijo z 2:1. Srečanje je iz odločilne vodenja italijanske nogometne reprezentance Valcareggi, saj nastopa na SP Argentina v isti skupini kot Italija, Poljska in Haiti.

ATLETIKA

24-letni Amerikanec Bruce Jenner je v Kansasu v atletskem deseterboju zbral 8240 točk, kar je peti najboljši rezultat vseh časov v tej disciplini. Svetovni rekord Sovjeta Avilova je 8454 točk.

Mladinski dan v Števerjanu Planinsko-orientacijski pohod

Planinsko orientacijski pohod v okviru mladinskega dne v Števerjanu bo 5. maja jutraj. Potekal bo pod geslom »Spoštujmo naravo«. Časovno bo krajši od pohodov prejšnjih let, zato pa bo zahteval boljše telesno pripravo, ker bo čas zelo vplival na uvrstitve. Naloge in vprašanja se bodo nanašala na poznavanje narave in neke na aktualne teme. Pohod je pripravljen in ga bo tudi vodila taborniška organizacija RMV. Objavljamo pravilnik.

● Vsako društvo ali organizacija

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

vabi na

ob 50-letnici organiziranega slovenskega športa v Italiji

ki bo v soboto, 27. aprila 1974, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SPORED

govor nastop »Baletnih solistov« iz Ljubljane nastop harmonikarskega orkestra »Miramar«

lahko prijavi največ pet ekip.

● V vsaki ekipi mora biti najmanj pet članov, navzgor številka ni omejena.

● Ekipa bodo razdeljene v kategorije, in sicer: do 12. leta starosti, od 12. do 15. leta vključno od 15. do 18. leta vključno in nad 18 let. Mlajši člani lahko tekmujejo v višjih kategorijah. Ekipa so lahko mešane.

● Vpisovanje se zaključuje ob 9. uri na startu.

● Na kontrolah in na cilju mora posamezna ekipa biti prisotna v celoti.

● Vpisnina za vsako ekipo znaša 200 lir.

● Podrobnejša navodila dobi ekipe na startu.

● Organizator ne odgovarja za morebitne poškodbe.

Zbirališče ob 8.45 na križišču asfaltnice ceste za Ščedno z makadamske ceste za Oslavje.

ODBOJKA

V ŽENSKI C LIGI

Breg pretrgal serijo porazov

Po tej zmagi so »plave« odvrnile nevarnost izpada

Breg — Summano 3:2 (13:15, 15:13, 9:15, 15:9, 15:13)

BREG: Klabjan, Hmeljak, Kofol, Lovrečič, Olenik, Trenta, Meneghetti in Sancin.

SUMMANO: Pettina, Dal Bosco, Dalla Fina, De Grandis, Finessi, Gasparini, Grotto, Savegnago.

SODNIKA: Murara (BZ), Filipi (VI).

Brežanke so končno mesto Olenikova, ki je prva dva seta podajala. In prav ta poteza se je pokazala za odločilno, ker je odšel pot staljen napad ukovinejši, tudi ker si je nekoliko opomogla Klabjanova. Brežanke so odleži tudi branile uspešno in se so izkazale v bloku (Meneghetijeva). Prvi trije seti so bili izenačeni, v zadnjih dveh pa je bila premoč Brežank očitna in večja kot kaže rezultat. Če je dosegla domača ekipa toliko točk v zadnjih dveh setih, je to predvsem zaradi banalnega napaka Brežank in zaradi sodnika, ki do linskega okleto ni bil naklonjen, ampak obratno.

Tako si je Breg s to zmago matematično zagotovil obstanek v ligi. Tudi v primeru, da ekipi Primorac in Sale osvojita vse tekme s čistim izidom 3:0, lahko sicer dohitita Brežanke na lestevici, slednje pa imajo boljši količnik v setih.

VAM

KOŠARKA

DEČKI

Kontovel — Ferroviario 78:23 (41:6)

KONTOVEL: Čuk 19, Ban 20, Perini 5, Regent, Ivo Starc 22, Naberger 4, Klavdij Starc 6, Prašelj 2.

SODNIK: Piculin.

PROSTI METI: 4:16.

Kontovelci so stopili na igrišče trdno odločeni zmagati. Že od vsega začetka je bilo jasno razvidno, da se Ferroviario ne bo mogel resneje upirati.

V drugem polčasu se stanje ni spremenilo. Kontovelska ekipa je še vedno polnila nasprotnikov koš, vendar pa je igrala v obrambi slabše, tako da je Ferroviario dosegel nekaj košev.

Srečanje je zopet pokazalo, da je Kontovel v odlični formi in lahko upravičeno meri na visoko uvrstitve.

Med ljudmi je bilo slišati, da Čop, Potočnik in Tominšek utirajo prvenstveno smer po osrednjem triglavskem stebru.

Karmen se je pritisnila k Slokemu in dejala: »Mar bodo prenočili v steni?«

»Seveda, kaj pa mislite? Ta signal z lučjo je dogovorjeno znamenje, da vidimo, do kam so preplezali ta dan. Jutri bodo nadaljevali vzpon.«

»To mora biti nekaj grozljivega prebiti noč kar zunaj, v steni...«

»Nič posebnega, gospodična. Tudi vi bi to zmogli, če bi bilo treba. Toda priti od tam, kjer so, ven iz stene — tega jim ne zavidam. Niti Čopu ne.«

»Gospod Sloki, rada bi spoznala tega Čopa. Toliko govorijo o njem... Kakšen človek je? Vi ga gotovo dobro poznate.«

»Kaj ga ne bi poznal! Saj sva plezala skupaj. Ne bo problem, seznanil vas bom z njim, ko se vrnejo. Zanimiv tip je, trenutno naš najboljši plezalec. Tudi jaz imam v glavi novo smer prek te stene. Če bo Čop pri volji, jo bova preplezala skupaj.«

»Mar je ne morete sami?« je dejala in se zagledala v njegov nenadoma užaloščen obraz.

»Vidim, da nimate pravih predstav, o tem, kaj pomeni

prvenstvena tura. To ni sprehod na Golovec, gospodična!«

Torkar je izročil luč ženi, sam pa je skočil po harmoniko. V kotlino pod oboke orjaške stene je severovzhodni veter odnesel raztrgane zvok Triglavske korčnice... To pesem je vrtil oskrbnik najraje igral ob prazničnih trenutkih. Razlegala se je v nedre noči, čista kakor tok planinskih potokov, raztrgana kot kri in ogenj, polna ponosa in mladostne zanesenosti. Bila je namenjena njim, ki se bodo spopadli z Ladjo, da jim vlje poguma, želeč jim, da se vrnejo kot zmagovalci...

Ko je harmonika utihnila, je prinesel odmev iz stene raztrgane vrisk. Odgovarjali so jim s Tominškove poti in vriskali so planinci ob domu. Gora je ozivila.

»Konec predstave!« je dejal Sloki. »Pojdva notri! Dovolj je teatra za tiste tam zgoraj in za nas. Hladno je!«

Ko sta spet sedla, sta se vrnila k pogovoru.

»Čujte, gospod Sloki! Razložite mi, kaj vam pomeni prvenstvena smer. Tolikokrat ponavljajo to besedo tako pobožno in vzvišeno, kot bi šlo za malikovanje!«

»Veste, kaj pomeni, biti prvi? Dotikati se sveta, ki se ga še ni nihče? Ali se vam ne zdi to nekaj pogansko vzvišenega? To je največ, kar lahko doživi človek! Doseči nekaj, kar drugi ne morejo, čeprav bi radi... Veste, to je treba doživeti, da človek lahko razume...«

»Moški imate čudne predstave. Ali je stena, ki se je že kdaj dotaknil, tako manj vredna? Ali se vam ne zdi, da so to predsedniki tistih, ki hočejo po vsej sili nekaj veljati? Kaj pa ve stena, kdo je bil prvi in kdo zadnji? Povem vam odkrito, da se mi zdi malikovanje prvenstva moralno problematična stvar.«

»Motite se, gospodična! Kjer plezajo vsi, je stena zares manjvredna, za nas nima več prave cene. Veste, to je tako kot z ženskami. Tista, ki jo imajo lahko vsi, ni nikoli vredna toliko kot tista, ki je nihče ne more dobiti... Res je, stena ne ve, kdo je bil prvi, kdo drugi in ne kdo

UNION IN VESNA OSVOJILA OBE TOČKI

Z nekaj sreče bi lahko zmagala tudi doberdobska Mladost

Union — Libertas SM 3:2 (2:1)

UNION: Fornasaro, Malalan, Del Bosco, Stulle, Benčić, Deros, Sassi, Uršič, Lizz, Koc, Krevatin.

LIBERTAS SM: Babich, Perich, Spech, Leban, Soldatic, Stradi, Rosini, Moratto, Codiglia, Filipaz, Semoli, 12 Padovan, 13 Matulich.

Tekma je bila napeta in igra hitra. Podonjerci so prikazali lepo igro in so v dveh minutah kar dvakrat povedli z Lizzijem. Kasneje so gostje zaigrali bolj odločno in so tudi spravili Unionovo obrambo v težave.

V d.p je Union zopet zaigral dobro in nasprotniki so se morali posluževati grobe igre. Zaradi grobe igre je sodnik dosodil proti Libertas enajstmetrovko, katero je po odbiti žogi Koc spremenil v gol.

Union je igral brez treh svojih standardnih igralcev.

Mauro

Vesna — Ponziana 3:0 (1:0)

PONZIANA: Zatti, Grisanich, Rados, Braicovich, Cataruzza, Lakatos, Danza, Samsa, Cotterle, Renner, Severi.

Vesna je zmagala z lahkoto in je še bolj utrdila svoj položaj na vrhu lestvice. Dosele v tem prvenstvu ni doživela poraza in je vsekakor najmočnejša ekipa te skupine.

Srečanje samo je bilo pravi samogovor Krizanov. Ti se niso zapirli v obrambi niti tedaj, ko so dosegli vodstvo. Ponziana je v d.p. zaigrala nekoliko bolje, a ni nikoli ogrožala kriške vratarja. Krizani so nekajkrat tudi zadeli prečko.

Sander

gometasi niso imeli dovolj moči, da bi reagirali.

Po odmoru so naši igralci stalno pritiskali proti nasprotnim vratom, a niso nikoli resno ogrozili vratarja CGS Maschietta. Gostje pa so bili nevarni s prodiranji in vratar Krmec, ki je nadomestil Polesja se je večkrat dobro izkazal. Sredi polčasa je Sartorijsko uspelo še podvojiti.

Jolo

Giarizzole — Gaja 4:0 (2:0)

GIARIZZOLE: Parovel, Inglessi, Cheber, Cumani, Cerovac, Macorati, Boteri, Sussi, Cecchini, Umek in Papagno; 12 Altin, 13 Lugman.

GAJA: Malalan, Ghezzi, Počkar, Rismondo, Grčić Dušan, Milković Valtar, Kralj Darko, Grčić Davorin, Grčić Boris, Kralj Mauro, Stojković in Gojč Kalc.

Gaja je v nedeljo doživela najhujši in obenem tudi svoj tretji zaporedni poraz. Tržačani so s svojo organizirano in premišljeno igro stalno ogrožali vratarja Malalana. Nasprotno pa »zeleno-rumeni« niso niti enkrat resno streljali na doma-

čja vrata. Krivdo za tako hud poraz nosi predvsem precej nepazljiva obramba ter delno tudi vratar. Domači napadniki niso imeli večjih težav za dosego zadetkov in polčas je končal z vodstvom domačih s kar dvema goloma prednosti. Tudi zamenjava vratarja po počitku ni prinesla gostom tega, kar smo pričakovali, ampak so bili spet do- mačini v stalni premoči in so vse- skupaj nevarno ogrozili kazenski prostor Gaje, tako da so bili v nadaljevanju uspešni še z dvema zadetoma. Vsekar je bila njihova visoka zmaga povsem zaslužena.

Darko Grčić

ZACETNIKI

Esperia Pio XII — Breg 9:0 (1:0)

ESPERIA PIO XII: Ciuffi, Salvagno, Bossi, Furlan, Cragno, O-livo, Panariti, Maracchi, Businelli, Sador, Francini (Castro).

BREG: Prašelj, Grizoni, Klabjan, Kralj, Pauletič, Viola, Scheriani, D'Allesio, Divis.

SODNIK: Cristalli.

KOŠARKA

Po zaključku tekmaranja

Promocijsko in mladinsko prvenstvo v številkah

Peter Starc in Adrian Sosič najboljša strelca

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Pred dobrim tednom se je končalo promocijsko prvenstvo, na katerem sta nastopila tudi Bor in Kontovel. Kot je znano, sta slovenski peterki osvojili skromen izkupicek. Bor je ostal na predzadnjem mestu, skupno z Villessejem, s osmimi točkami, Kontovel pa je bil zadnji, s šestimi točkami.

Ogledimo si, kako sta igrali naši peterki.

Bor je zmagal štirikrat (skupno 16 tekmo). Zmagal je proti Villesseju s 86:76, proti Sagradu s 73:68 in dvakrat proti Kontovelu: 78:68 in 72:70.

Kontovel je zmagal trikrat: proti CGI Milje 62:55, dvakrat proti Villesseju 70:58 in 53:45.

Bor je dal skupno 1061 točk (66,3 na tekmo), Kontovel pa 902 (56,4 na tekmo). Bor je prejel skupno 1176 točk (73,5 na tekmo), Kontovel pa 1074 (67,1 na tekmo).

Prosti meti: Bor 175:300 (58,3 odst.), Kontovel 166:314 (52,8 odst.).

STRELCI:

BOR: Klobas 175 točk v 13 tekmah (15 na tekmo), Martin Kralj 163 v 15 t. (10,8), Fabjan 161 v 9 t. (17,8), Kapič 145 v 14 t. (10,1), Barzutti 112, Francija 91, Koren 74, Hrvat 66, Periot 35, Vatrovec 34, Kravos 8, Košta 2.

KONTOVEL: Starc 356 točk v 16 tekmah (22,2 na tekmo), Adrian Zavadlal 273 v 16 t. (17), Kralj 96 v 13 t. (7,3), Danijel Zavadlal 62 v 15 t. (4), Lisjak 36, Daneu 28, Lukša 22, Kafol 16, Kante 8, Naberger 3, Bukavec 2.

LESTVICA NASIH NAJBOJŠIH STRELCEV:

1. Peter Starc (K) 356

2. Adrian Zavadlal (K) 273

3. Robi Klobas (B) 175

4. Martin Kralj (B) 163

5. Boris Fabjan (B) 161

Najhujši Borov poraz (proti POM) 46:90, najhujši Kontovelov poraz (proti ILI) 40:93. Najvišja Borova zmaga (proti Villesseju) 86:76, najvišja Kontovelova zmaga (proti Villesseju) 70:58.

MLADINSKO PRVENSTVO

Prejšnji teden se je končalo tudi mladinsko prvenstvo: Polet je zasedel šesto mesto, skupno s Servolano, z desetimi točkami.

Polet je zmagal petkrat (od skupnih 16 tekmo): dvakrat proti Ilari 66:59 in 99:87, dvakrat proti Servolani 76:74 in 40:34, proti Arte B 133:49.

Polet je dal skupno 1109 točk

četa vrata. Krivdo za tako hud poraz nosi predvsem precej nepazljiva obramba ter delno tudi vratar. Domači napadniki niso imeli večjih težav za dosego zadetkov in polčas je končal z vodstvom domačih s kar dvema goloma prednosti. Tudi zamenjava vratarja po počitku ni prinesla gostom tega, kar smo pričakovali, ampak so bili spet do- mačini v stalni premoči in so vse- skupaj nevarno ogrozili kazenski prostor Gaje, tako da so bili v nadaljevanju uspešni še z dvema zadetoma. Vsekar je bila njihova visoka zmaga povsem zaslužena.

Bregovi začetniki so doživeli svoj najhujši poraz v letošnjem prvenstvu. Predstavili so se na igrišču pri Sv. Ivanu v devetih. Esperia Pio XII, ki vodi na lestvici, ni imela težav v tej tekmi in je pri- kazala zelo dober in učinkovit no- gomet. Naši najmlajši so stisnili zobe in vzdržali do zadnje minute prvega polčasa ko je Businelliju prvič uspelo potresti Prašljevo mre- zo. Drugi polčas je bil pravi spre- hod za domačine, ki so bili se osemkrat uspešni.

Jolo

V ODBOJKARSKIH LIGAH

Danes in jutri

vrsta srečanj

Danes in jutri se bo v nekaterih kategorijah nadaljevalo odbojgarsko prvenstvo. Naša zastopnika v 3. in 4. ligi Breg in Olympia iz Gorice pa se bosta poslovala ob letošnjih prvenstvenih spopadih v soboto.

1. divizija — člani

V 13. kolu bo igral samo Bor, ker je Dom iz Gorice že opravil srečanje z ASFJR iz Cedada. Kot je znano so domovci tudi zmagali. Tržačani pa bodo drevi gostovali v Gradšču. Domača Torriana spada med slabše tekmece v tej ligi in Bor ima v naprej trinajsti zaporedni poraz v tej ligi. Tudi ta nastop bo za Plesničarja in to- varšice le gola formalnost.

1. divizija — članice

Od naših šestih ekip bo stopila v športno areno samo Sloga, ki bo odigrala zaostalo tekmo sedmega kola proti vodečemu PAV Dornisch iz Vidma. Videčanke so prve na lestvici in so doslej odlo- čile v lastno korist vseh šest sre- čanj. Nekoliko drugačno pot pa so imele slovenske odbojkarice, ki so pospravile samo dve zmagi. Ni re- čeno, da ne bo prinesel prepovedi prav a spopad, saj je Sloga spo- sobna prikazati veliko bolj kakov- nostno odbojko, kot smo jo videli v preteklih spopadih za točke.

2. divizija — člani

V tretjem zavrtljaju se bo Kras spoprijel jutri z Arc Lineo. Za Zgoničane bo ta nastop izredno zahteven in se bodo morali pošteno potruditi za osvojitve izkupčika.

2. divizija — članice

BRANDTOVA TISKOVNA KONFERENCA V KAIRU

Palestincem zajamčiti
pravico do obstoja

Odnosi med Libijo in Egiptom v ospredju pogo-
vorov libijskega notranjega ministra s Sadatom

KAIRO, 23. — Zahodnonemški zvezni kancler Willy Brandt, ki je na uradnem obisku v Egiptu, je danes na tiskovni konferenci v Kairu poudaril, da je vprašanje palestinskega naroda humanitarno in politično. Dejal je, da pri reševanju bližnjevzhodne krize ne gre prezehtati ali podcenjevati vprašanja obstoja palestinskega ljudstva, ki ima pravico do obstoja. Miroljubna rešitev krize na Bliznjem vzhodu, je še poudaril Brandt, mora jamčiti vsem narodom pravico do obstoja in življenja v miru, vključno palestinskemu narodu.

Nemški kancler, ki je danes obiskal Suez in vzhodni breg Sueškega prekopa, je v uvodu pohvalil stvarno politiko predsednika Sadata ter izrazil upanje, da bo prišlo do miroljubne rešitve krize. Med pogovori s predsednikom Sadatom — je poudaril Brandt — sva spoznala nujnost za skrbno pripravljeno arabsko-evropskega dialoga, ki naj pripomore k miroljubnemu reševanju krize. Nemški kancler je nadalje poudaril, da nemško stališče do bližnjevzhodnega vprašanja izhaja iz zadevnih resolucij OZN in iz resolucije, ki so jo odobrile članice EGS. V tej zvezi je dejal, da je ZRN pripravljena politično jamčiti za mir na Bliznjem vzhodu, ko bodo zainteresirane stranke dosegle sporazum. Poudaril je, da se nemška vlada noče vmešavati v posredovanje velesil in da njeno stališče izhaja iz obveznosti, ki si jih je prevzela ob vstopu v OZN. Na vprašanje, če je ZRN pripravljena tudi vojaško jamčiti za spoštovanje miru je Brandt odgovoril, da njegova država lahko veliko več prispeva za mir na drugih področjih kot pa z vojaško prisotnostjo.

Šef nemške vlade je ocenil za prijateljske in odkritostne razgovore, ki jih je imel z egiptovskim predsednikom in poudaril, da sta obe strani spoznali, da sta zainteresirani za tesnejše gospodarske, tehnološke in kulturne stike. Danes je prisel v egiptovsko prestolnico tudi libijski notranji minister Hamidi, ki je ime dveurni pogovor s predsednikom Sadatom. Egiptovska uradna agencija ni sporočila ničesar o predmetu pogovora, iz poluradnih grogov pa se je izvedelo, da sta državnika obravnavala predvsem obojestranske odnose. Po mnenju političnih komentatorjev sta Sadat in Hamidi obravnavala predvsem zaostrejen odnos med državama po napadu na vojaško in tehniško akademijo v Kairu. Kot je znano je voditelj teroristične skupine bil lani nekaj časa v Libiji kjer je pripravil komandose za odposlance akcije v arabskih državah. V tej zvezi naj bi imel stike z visokimi libijskimi funkcionarji.

Libanonski list «Al Anvar» pa piše, da je skupina teroristov nekaj dni po napadu na vojaško akademijo skušala ubiti predsednika Sadata. Teroristi naj bi streljali proti predsednikovu avtomobilu, Sadatove telesne straže pa naj bi odgovorile z orožjem in onesposobile teroriste. Egiptovska uradna tiskovna agencija Menx je odločno demantirala vest.

SMRT SEDMIH ALPINEV PRI PONTELLU DI BRAIES

Pred sodiščem častnika
zaradi gorske nesreče

Obtožena zanikata možnost predvidevanja tragedij v gorah

BOCEN, 23. — Danes se je začela pred bocenskim kazenskim sodiščem obravnava proti 35-letnemu kapetanu Glandaniju Forgiariniju iz Codroipa pri Vidmu ter 27-letnemu poročniku Adrianu Zambonu (sejda v rezervi), ki sta obtožena, da sta nenamerno povzročila smrt sedmih vojakov alpske enote, ki sta ji poveljevala, v kraju Ponticello di Braies. Do nesreče je prišlo 7. marca 1. 1970, ko je s hriba Croda scabra zdrsle snežni plaz srednje velikosti, ki je zgrmel na prvo skupino voda, ki mu je poveljeval por. Zambon. Plaz je zasul 12 mož od prve skupine. Življenje je izgubilo 7 vojakov.

Obravnava, čeprav zadeva vojaško enoto, ki je pripravljala teren za vezbanje drugih vojaških enot, je pred civilnim sodiščem. Temeljna vprašanja zadevajo možnost predvidevanja nesreče v goratih krajih, kjer so možni plazovi. Po mnenju javnega tožila bi moral kap. Forgiarinij vedeti za te nevarnosti. Obtožena se izgovarjata, da nista mogla vedeti za morebitna sporočila o morebitnih plazovih, ki jih pozimi objavlja posebna služba CAI, ker sta bila pač na pohodu.

Na današnji obravnavi sta oba obtožena zavrnila obtožbe ter sta izjavila, da v takih razmerah ni mogoče predvidevati morebitnih plazov. Njun zakonikar je pripomnil, da je nedavno neki plaz popolnoma porušil neko švicarsko vas, čeprav ta stoji že več stoletij.

Korziški cariniki
zaplenili 40 slik
neprecenljive
vrednosti

Zidar, ki jih je podedoval od italijanskih sorodnikov, jih je hotel uvoziti

BASTIA, 23. — Korziški cariniki so zaplenili 68-letnemu zidaru italijanske narodnosti, ki živi v Bastii, okrog 40 slik raznih avtorjev. Med temi so Van Gogh, Goya, Monet in Toulouse-Lautrec. Zidar, čigar ime niso sporočili, je dopotoval na Korziko iz Livorna s trajektom «Corsica-Stars».

Po vestih iz Bastie kaže, da je zidar že pred nekaj meseci vprašal carinike, kakšne dokumente potrebuje za uvoz neke dediščine, med katerimi naj bi bilo tudi nekaj slik. V odgovor so mu cariniki rekli, naj prinese slike na carino in da bodo ukrepali pozneje. In res zidar se je včeraj vrnil z zajetnim sveženjem slik. Vse so imele klasičistično stilistiko, cariniki pa so kar obnemeli, ko so prebrali podpise avtorjev.

Zidar trdi, da gra za ponaredb. Ker krajevni izvedenci niso znali povedati, če so slike originali ali pa ponaredb, so slike prefotografirali in poslali fotografije v Pariz v strokovno presojo.

V SPOMIN NA DIVERZANTSKO AKCIJO V POSTOJSKI JAMI

Postojna praznuje občinski praznik
v znamenju velikih delovnih uspehov

Na slavnostni seji občinske skupščine so obsodili stališče italijanske vlade glede bivše cone B in poudarili željo po mirnem in plodnem sosodstvu - Domicil političnim preganjancem na Sardiniji

POSTOJNA, 23. — Postojna je danes slavila svoj občinski praznik v spomin na drzno akcijo diverzantov 9. korpusa narodnosvobodilne vojske Jugoslavije, ki so 23. aprila 1944 zažgali nemško skladišče bencina v Postojnski jami. Današnje praznovanje je imelo še posebno slavnostno obeležje, saj je minilo 30 let od tega dogodka. Žjutraj je bila v jamski restavraciji slavnostna seja občinske skupščine, na kateri je govoril predsednik skupščine Miran Fajdiga. Takoj v uvodu je poudaril ogorčenost občanov postojnske občine nad italijanskimi zahtevami po

Delegacija skupščine obično Postojna je včeraj ob 10. uri pod vodstvom odbornika Ela Garzarollija položila na pokopališču pri Sv. Ani venec na grobnico 15 talcev s poudarkom današnje postojnske občine, ki so bili pred 30 leti obeseni v Ulici Ghega.

jugoslovanski zemlji in njihovo odločnost, da z vseni silami branijo, kar je našega. V nadaljevanju seje, ki je bila zadnja v tej mandatni dobi, je Fajdiga v daljšem poročilu nanizal uspehe postojnske občine v zadnjih petih letih. Poudaril je velik gospodarski in siceršnji razvoj, saj so zgradili vrsto novih gospodarskih objektov, na področju dviganja življenjske ravni občanov pa je treba omeniti predvsem zgradnjo vodovoda in delavskih stanovanj.

Na seji so tudi podelili dve nagradi «23. april», ki jih vsako leto prejmejo najzaslužnejši posamezniki in kolektivi. Tokrat sta prejela nagrado, kolektiv tovarne «Javor» in predsednik občinske skupščine Miran Fajdiga.

Slovesnosti so se potem nadaljevale v Postojnski jami, skozi katero je tekla po poteh partizanskih diverzantov kurirčкова pošta. Ob 11. uri pa je bilo pred Postojnsko jamo veliko zborovanje, na katerem je govoril republiški poslanec Janko

Cesnik. Ko je obsodil zadnje dogodke v zvezi z italijansko noto, je rekel med drugim: «Želimo živeti v miru in tudi drugim narodom v Evropi in v svetu želimo mir. Temeljni naše zunanje politike so zapisani v naši ustavi, to pa pomeni sodelovati z vsemi naprednimi silami in narodi v svetu. Tudi narodni sosednjih držav želijo sodelovati

GOSPODINJE
PROTI STAVKI

Tristo razjarjenih britanskih gospodinj je včeraj v naskoku zasedlo tovarno podjetja «British Leyland» v Cowleju. Uslužbenici avtomobilske tovarne so že nekaj dni doma križem rok zaradi stavke 150 šoferjev, katerim uprava tovarne ni hotela priznati sindikalnega predstavnika, ki so si ga sami izbrali.

Gospodinje so se obrnile na kolegice, zakonske družice šoferjev in jih pozvale, naj ostro nastopijo proti svojim možem: «Če stavkajo, stavkajte tudi vi: nič večerje, nič čistega perila, nič ljubenzij. Ravnatelj tovarne je takoj sprejel gospodinj in jih spodbudil, naj nadaljujejo v svoji supravlični protestni akciji.

V obrambo gospodinj pa naj omenimo le, da od začetka leta niso uslužbenici tovarne v Cowleju delali en cen teden zaporedoma, kar je seveda znatno okrnilo njihove plače.

USODNE
ŠPORTNE NAPOVEDI

V Argentini je čedalje več strpnih napadov ob nedeljah polodnevne. Razdravniki povezujejo boj s športno napovedjo. Še pred dvema letoma so bile ob nedeljah polodnevne kardiološke klinike brezposelne, od uvedbe športnih napovedi pa pripeljejo rešilni avtomobili čedalje več bolnikov s srčnimi napadi.

TROBENTA

Oglas v švicarskem listu: «Prodaj lahko trobento. Po nudi na telefonsko številko...»
«Ce vam odgovori moški glas, prosim odložite slušalko in kličite čez kake četrt ure».

v prijatelstvu in miru z nami in le fašisti ploskajo ukrepom italijanske vlade. Kot primer je navedel prav zadnje fašistično izjavo v Trstu. Danes so v Postojni tudi podelili domicil nekdanjim političnim preganjancem na Sardiniji. Na Postojnskem jih živi kar 120.

L. O.

RANGOON, 23. — V Birmi pogrešajo nad sto ljudi, ki so verjetno utonili v brodomolu neke jadrnice okrog 150 milj jugovzhodno od Rangona. Na ladji je bilo okrog 150 potnikov, od katerih so rešili le petdeseterico.

Hud poraz kamboških vladnih čet

PHNOM PENH, 23. — Kamboške vladne čete so v nedeljo doživele enega od najhujših porazov, odkar so partizanske enote pred nekaj meseci sprožile splošno ofenzivo. Na bregu reke Tonle Sap 29 km severno od Phnom Penha so partizani uničili vladno postojanko, ubili 150 sovražnikov in jih ranili 135. Nalova je tudi sporočila, da 250 vojakov pogrešajo in da so jih verjetno zajele partizanske enote.

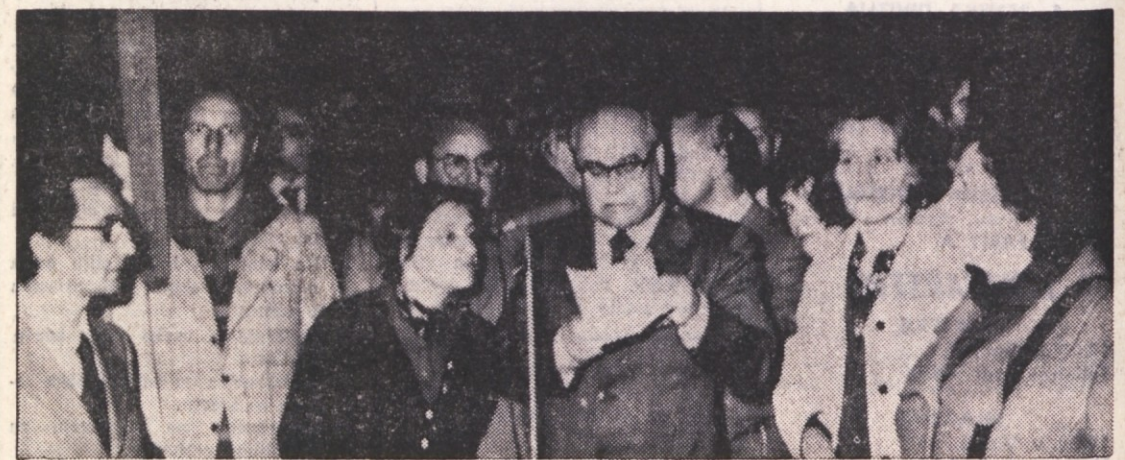
Poveljstvo kamboške vladne vojske je računalo na postojanko ob reki Tonle Sap kot na odskočno desko, s katere sprožiti protiofenzivo. Vladne čete so postavile utrjeno postojanko pred nekaj dnevi, ko so partizani osvobodili mesto Oudong. Osvobodilne enote so napadle postojanko v soboto in že v nedeljo so se morali vladni vojniki umakniti z velikimi izgubami.

O ostrih spopadih poročajo tudi iz mesta Takeo 64 km severovzhodno od prestolnice. Mesto je že dve leti popolnoma odrezano od ostalega dela države, posadke pa kljub temu še vztraja kljub stalnim napadom partizanskih enot. V današnjih spopadih sta bila ubita dva civilista, nekaj vladnih vojakov pa je bilo ranjenih.

Na sliko je običajen prizor iz Kambožde: tank vladnih čet ob truplih žrtev bratomorske vojne.

NA POBUDO TRŽAŠKEGA ANTIFAŠISTIČNEGA ODBORA OB OBLETNICI ZLOČINA V UL. GHEGA

Demokratski Trst je ponovno
rekel svoj odločni ne fašizmu

Nagovor Albina Škrka zbrani množici

(Nadaljevanje s 1. strani)

Giunte, ko je oznanjal, da je treba uničiti tržaške Slovence in jih imenovati «brezumnja drhals».

Poslanec Škerk je nato dejal: «Danes smo se zbrali tudi zato, da vsi skupaj izrečemo svoj odločen protest proti rasiističnim grožnjam

Almiranteja, ki je prišel v naše mesto podžigat protislovensko mržnjo, za kar bi ga bilo treba prijaviti sodišču in neusmiljeno kaznovati, kot predvidevajo Londonski sporazum, protifašistični zakon iz 1952. leta in naša ustava».

Almirantejev obisk je imel obnem tudi druge namene, med katerimi

«BOEING 707» JE TRČIL OB POBOČJE OGNJENIKA

Letalska nesreča na otoku
Bali: 108 ljudi ob življenje

Kaže, da je vzrok nesreče pilotova
napaka, ker je letalo letelo prenizko

DENPASAR (Bali), 23. — Sto osem ljudi je izgubilo včeraj življenje v letalski nesreči na otoku Bali, kjer je strmoglavil «boeing 707» ameriške družbe Panam. Reševalne skupine, ki so se šele danes 17 ur po tragediji, prebile do goratega področja, kamor je strmoglavilo letalo, so sporočile, da se nihče od ponesrečenecv ni rešil.

Letalo je trčilo ob pobočje vulkana, visokega nad 1200 m in se razletelo na drobne delce. Razbitine so razpršene daleč naokrog. Vzrok tragedije ni še pojasnjen, čeprav kaže, da gre nesrečo pripisati pilotovi napaki. Ravnatelj letalske nadzorne službe je izjavil, da bi letalo ne zadelo ob ognjenik, če bi letelo kakih sto metrov višje. Po udaril je tudi, da se letalo ni ustavilo pri bližnjem letališču z zehoda, kot je običajna proga, da se piloti izognejo goratemu predelu otoka, pač ga od severozahoda. Po pričevanju nekega policijskega agenta je letalo že gorelo pred nesrečo, ravnatelj letalske nadzorne službe pa je poudaril, da verjaja ni točna. Dejal, da so res videli letalo, kako je gorelo, ni bilo pa mogoče ugotoviti, če je to bilo pred trčenjem ali potem.

Včerajšnja je že tretja letalska nesreča «boeingov 707» družbe Panam v zadnjih desetih mesecih na tem področju. Konec julija lani se je takoj po vzletu s Papeteje zrušilo letalo z 79 potniki in člani posadke, od katerih se je le eden rešil.

Predstavniki ameriške državne komisije za varnost prevoznih sredstev je sporočil, da bo komisija poslala na Bali pet svojih strokovnjakov, da sodelujejo pri preiskavi kot zastopniki ZDA. Za sedaj bodo delali le v svojstvu opazovalcev, dokler se indonezijska vlada ne bo odločila za uradno preiskavo.

Neredi v Santo Domingu

SANTO DOMINGO, 23. — En natev in nekaj desetih ranjenih so obracun spropad med pripadniki demokratskih opozicijskih strank in predstavnik vladne reformistične stranke. Slednji so napadli politične protinike, ki so se zbrali na množnem zborovanju. Žrtve spropadov je mladi učevac, katerega je zadela krogla, ki jo je izstrelil eden od napadalcev.

Reformisti so streljali proti pripadnikom opozicijskih strank tudi v mestecu Boca Chica, kjer je bilo o krog deset ljudi ranjenih s strelnimi orožjem. Anketa, ki jo je objavil list «La Notica», pojasnjuje vzroke srda pristave vladne stranke: na predsedniških volitvah, ki bodo 16. maja, naj bi se le 34 odstotkov državljanov izreklo za sedanjega predsednika Balaguera, skoraj 50 odstotkov pa naj bi podpiralo kandidata opozicije Antonia Guzmana.

Široke ambicije

(Nadaljevanje s 4. strani)

zeč pomen, kar je on očitno spoznal. Pomen je v tem, da bi v to iz Damaska na mirovno poizku se lahko škodil ne samo ameriško ministru zunanjih zadev, marveč bi prav tako lahko uničil tudi Sadata, ki je vse tako povezoval na Kissingerjev uspeh.

Vendar pa, kolikor sporočila nikoli ne gredo samo v eno smer in niso, kot tudi ne modrost, monopol samo enih, v Londonu dobro vedo, da jih pošilja tudi predsednik Sadat. Širijo in drugim arabskim deželam naj dopuste, da se v življenjski stvarnosti preizkusijo Kissingerjeve formule, Ameriki pa, kot edini, da bi se on, Sadat, znašel osamljen v arabskem svetu, kot edini, ki je verjel v iskrenost in uspeh Kissingerjeve mirovne ofenzive.

rimi predvsem ščuvati svoje pajdase proti sosednji socialistični Jugoslaviji, da bi prispeval k zaostritvi odnosov v zvezi s sedanjim sporom, ki ga je sprožila nota italijanske vlade. Tudi temu fašističnemu manevru se moramo upreti in se zavzemati za čimprejšnjo prijateljsko rešitev spora. Samo urejeni odnosi z Jugoslavijo lahko prispevajo k razvijanju mirnega sosedskega sodelovanja, od katerega je v veliki meri odvisno tudi tržaško gospodarstvo.

Občinski svetovalec Kršćanske demokracije Zenini je ugotovil, da ni dovolj, da obžalujemo in se poklonimo spominu žrtev, temveč da moramo razumeti globoki smisel antifasizma, ki je bil in ki je težnja po novih, pravičnejših dužbenih odnosih. Danes prihajajo na dan sile, ki se boje, da je svoboda preveč in ki bi hotele svobodo omejiti. Prav zato prihaja do strategije napetosti, proti kateri se moramo upreti vsi italijanski in slovenski antifasisti.

Deželni svetovalec PSDI prof. Lucio Lonza je orisal grozo, ki nas preveva, ko pomislimo na strahotni prizor, ko je 52 obsešencev viselo v poslopju. Obesili so antifasiste samo zato, ker so ljubili svobodo in mi smo sedaj zaskrbljeni, saj se ponovno skuša demokracijo omejiti. Skuša se ustvariti nemogoče zaveznitvo s fašisti in pri tem se lahko vprašamo, kakšno omiko nam prinaša Almirante.

Prof. Lonza je neto govoril o prijateljstvu z bližnjo Jugoslavijo in dejal, da se note ne pošiljajo slučajno in da spadajo v okvir iste strategije napetosti.

Zadnji je spregovoril tajnik KPI in občinski svetovalec Giorgio Rossetti, ki je dejal, da se poklanjamo žrtvam in da se istočasno tudi spominjamo preteklosti. Zavedati se moramo, da so na tem mestu govorili predstavniki različnih ideologij, ki pa jih preveva skupna vera v demokracijo in protifašistično zavest. Ne gre samo za poklon žrtvam, temveč tudi za strahotni nauk, kaj pomeni fašizem v preteklosti in sedaj, v državah, kjer je prišel na oblast.

Rossetti je opozoril na zadnje atentate in ugotovil da se skuša ustvariti napetost, v kar je usmerjen tudi Almirantejev rasiistični govor v Trstu.

7. kongres
ZK Srbije

(Nadaljevanje s 1. strani)

plosvanje neofasističnih elementov v posameznih državah zahodne Evrope je širšega pomena. Zato se to ne sme podcenjevati in zasluži pozornost, budnost in aktivne protiukrepe vseh demokratskih sil, kajti sodobna zgodovina nenehno kaže, da je nacionalni sovнизem nevaren za delavski razred vsake dežele — je poudaril Vidic in pripomnil, da delavski razred Italije zaradi lastnih potreb in mednarodnih obvez ne bi smel dovoliti, da se sile reakcije in fašizma še enkrat poigrava z njegovo usodo. Vidic je nadalje opozoril, da so na svetu državni faktorji, ki jim je na poti politika nevtrnosti, ki so jezni na Jugoslavijo zaradi njenega delovanja v krogu nevtrnosti in da so v Italiji sile, ki delujejo proti interesom varnosti Evrope, sile, ki bi želele, da se s 34 odstotkov državljanov izreklo za sedanjega predsednika Balaguera, skoraj 50 odstotkov pa naj bi podpiralo kandidata opozicije Antonia Guzmana.

Reformisti so streljali proti pripadnikom opozicijskih strank tudi v mestecu Boca Chica, kjer je bilo o krog deset ljudi ranjenih s strelnimi orožjem. Anketa, ki jo je objavil list «La Notica», pojasnjuje vzroke srda pristave vladne stranke: na predsedniških volitvah, ki bodo 16. maja, naj bi se le 34 odstotkov državljanov izreklo za sedanjega predsednika Balaguera, skoraj 50 odstotkov pa naj bi podpiralo kandidata opozicije Antonia Guzmana.

Široke ambicije
(Nadaljevanje s 4. strani)
zeč pomen, kar je on očitno spoznal. Pomen je v tem, da bi v to iz Damaska na mirovno poizku se lahko škodil ne samo ameriško ministru zunanjih zadev, marveč bi prav tako lahko uničil tudi Sadata, ki je vse tako povezoval na Kissingerjev uspeh.
Vendar pa, kolikor sporočila nikoli ne gredo samo v eno smer in niso, kot tudi ne modrost, monopol samo enih, v Londonu dobro vedo, da jih pošilja tudi predsednik Sadat. Širijo in drugim arabskim deželam naj dopuste, da se v življenjski stvarnosti preizkusijo Kissingerjeve formule, Ameriki pa, kot edini, da bi se on, Sadat, znašel osamljen v arabskem svetu, kot edini, ki je verjel v iskrenost in uspeh Kissingerjeve mirovne ofenzive.